

Alfons Mucha: Sv. Metod v ječi

Leto XII

1963

Štev. 11

NOVEMBER

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

Ustanovljen leta
1952

Uraja in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper,
Tel.: FM 1525

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

TAKOJ FUNT V ŠPAROVČEK ZA MOHORSKE KNJIGE!

Celovška Mohorjeva nas bo letos obogatila z naslednjim knjižnim darom:

1. KOLEDAR za leto 1964. Bo spet zajetna knjiga in polna zanimivega blaga z raznih vetrov.

2. TREBUŠNIKOVE ZGODBE. Napisal jih je svoj čas znanj platinec itd. Janko Mlakar. Zbrane bodo v eni knjigi in dale dosti sočnega in veselega branja.

3. Večerniška povest MRTVI ROD, spisal Karl Mauser. Ime pisatelja je več kot dovolj priporočila za to knjigo.

4. IZ ŽIVLJENJA je naslov četrti knjigi. Zbor dogodkov, ki jih je nebral rajni katehet Anton Čadež. Pravi, da je knjiga zelo zanimiva in poučna.

ZATO: Takoj funt v šparovček za nebavo teh imenitnih knjig!

NADALJE PRIPOROČAMO:

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0 (2 šil. poština).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

FINZGAR, VII. zvezek: LETA MOJEGA POTOVANJA, Cena £ 1-0-0, za poštino 2 šil.

RICCIOTTI: Življenje Jezusovo. Izdala Mohorjeva v Celovcu kot izredno izdanje svojih knjig. Svetovno priznano odlično delo. — Cena £ 2-10-0 in poština 2 šil.

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH"

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0.

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljujoči članki.

SOCIOLOGIJA — 3 zvezki po £ 1-0-0.

Odlično delo dr. Ahčina imamo spet v zalogi. Poprejšnja zaloga, dosti velika, je pošla. Znamenje, da se rojaki zanimате.

SOCIALNA EKONOMIJA, zadnje sijajno delo dr. Ahčina. £ 1-10-0.

Tudi to knjigo prve zaloge smo vso razprodali, pa smo jo morali na željo novih naročnikov spet nabaviti.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knapjova zdravilna metoda £ 0-15-0.

TRI ZAOBLJUBE, krasna povest Janeza Jalna — £ 0-10-0.

IZPODKOPANA CESTA od istega pisatelja kot zgoraj — £ 0-10-0.

GORJANČEV PAVLEK, čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo — £ 1-0-0.

IGNACIJ KNOBLEHAR, zgodbe velikega našega rojaka-misijonarja pred stoletjem v Afriki — £ 1-0-0.

PO SVETLI POTI, spisal dr. Franc Jaklič za fanta in dekleta. £ 1-0-0.

SLOVENSKA UMETNOST V ZAMEJSTVU, s mnogimi slikami — £ 1-0-0.

VELIKA RIDA — povest Karla Mauserja — 10 šil.
PREKLETA KRI — povest Karla Mauserja — 10 šil.

OGRAD — povest Janeza Jalna — 10 šil.
MATI IN UČITELJICA — predzadnja okrožnica Janez XXIII. — 6 šil.

MOJCA BERE — za učenje otrok v slovenskem braju — 10 šil.

KUZAMURNIK in STRIC JAKA — slikanici z zelo šaljivo vsebino. Vsaka 6 šil.

LETO XII.

NOVEMBER, 1963.

STEV. 11.

KOMUNIZEM SE NI SPREMENIL

NA DRUGEM MESTU V PRIČUJOČI ŠTEVILKI objavljamo članek z naslovom: PO ENEM LETU. Članek opisuje, kako vsaj na videz popuščajo nasprotstva in sovražnosti med Vzhodom in Zahodom — z drugo besedo: med komunističnim in nekomunističnem svetom. Morda člankar premalopoudarja, da pa na drugi strani komunistična ideologija ni prav nič manj pogubna kot je vedno bila. Isto je treba reči o taktiki komunistov.

V tej zvezi je zanimivo in poučno poročilo, ki pove, da so škofje iz komunističnih dežel na vesoljnem zboru v Rimu čudno pogumno povzdignili glas zoper zatiranje Cerkve in vere v svojih deželah. Ni dvoma, da so to storili zato, ker so opazili, kako "mehak" postaja Zahod napram komunizmu in kako lahko se da ujeti, da verjame v "popolno svobodo vere" za železno zaveso. Zadržali so, da je treba pred vsem svetom izreči svarilo — pa čeprav jim komunistični režimi po povratku v domovino ne bodo za ta pogum dali nadalje...

Poročilo pove, da je nadškof Anton Baranjak iz Poznanja na Poljskem krepko spregovoril o "zatiranju vere" na Poljskem. Želel je — in to v imenu vseh poljskih škofov, pričujočih na koncilu — da vesoljni zbor izreče javno priznanje katoličanom "molčeče Cerkve", ki jim je treba velikega poguma že samo za to, da dajo otroke krstiti. Zadržil je, da so katoličani v onih deželah "takorekoč

v sponah" in mnogi morajo iti skozi "pravo mučeništvo."

Podobno je spregovoril škof Frančišek Tomášek v imenu vseh zbranih češkoslovaških škofov. Med drugim je dejal, da je ves verski vpliv na mladino mogoč samo še med štirimi stenami domače hiše, od povsod drugod ga je vlada pregnala.

Poročilo ne omenja škofov iz Jugoslavije. Morda se niso javno pridružili izjavam iz drugih dežel, morda nekoliko manj čutijo "spone" režima, v glavnem so gotovo soglašali.

Po svoje so se glasovom izza železne zavese pridružili škofje Italije. Zahtevali so, naj vesoljni zbor ponovi papeško obsodbo "brezbožnega komunizma", ki da je najhujše zlo ter spodkopava vero in vsak pameten red državlanskega življenja. To svarilo je gotovo potrebno zlasti v Italiji, kjer vsake volitve izkazujejo, da so komunistični "sopotniki" najboljša pomoč maloštevilnim zgrajenim komunistom. Toda že samo molk o komunizmu je komunistom dobrodošlo sopotništvo.

Komunizem je in ostane, kar je bil. Pretvarjanje in natikanje raznih lepih mask je njegova bistvena poteza. Zato je in ostane tudi naša naloga: **ponavljati resnico o komunizmu in o zločinih komunistov.** Zato pozdravljamo med drugim tudi dejstvo, da so zavedni protikomunisti na dolgo in široko ponavljali resnico tudi spričo Titovega obiska v Južni in Severni Ameriki!

Teh imen lanska
matica še ni imela . . .
Naj po božjem
usmiljenju počivajo
v miru!

BER JOŽEF, 58 let, oče velike družine, umrl
26. febr. v Blacktownu, NSW.

SCHREICHER ADOLF, poročen, umrl v Bal-
laratu v febr. 1963.

CHERSINI (Cresin) TOSCA, 70 let. vdova.
Umrla v Adelaidi 3. maja 1963.

CRISSANI SONJA nekaj mesecev stara, umrla
v Homebushu, Sydney, 12 sept. 63.

CVIRN JOHN, poročen, umrl v Ballaratu 1963.

DOMINIKO MARIJA SUZANA, 10 mesecev,
umrla v St. Albansu 10. maja 1963.

DRMOTA ANTON, 62 let, druž. oče, umrl v
Wollongongu 11. sept. 1963 za kapjo.

DRMOTA MARIJA, 60 let, žena Antona, um-
rla v Wollongongu v juliju 1963.

GLIVAR MILAN, 32 let, umrl v prometni nez-
godi v Sydneyu 3 jan. 1963

ISKRA NEIL, umrla kmalu po rojstvu v Mel-
bournu.

KOCBEK ZVONKA, 33 let, poročena, umrla
v prometni nezgodi 3. dec. 1963 Wentworthville,
NSW.

KOMAN VLADIMIR, okoli 50 let, umrl v Lid-
combe, N.S.W. v oktobru 1963 za možgansko kapjo.

KURENT EGON, 28 let, iz Črnuč, ponesrečen
pri delu v Snowy Mountains, umrl 23. sept. 1963

MARKIČ PETER, 50 let, poročen, umrl v
Adelaidi 21. oktobra 1963 po daljši bolezni.

OMAN PETER, umrl kmalu po rojstvu v Mel-
bournu.

PARADAJZ FRANC, 60 let, družinski oče,
umrl 18. avgusta 1963 v Adelaidi.

RAMOVŠ JOŽE 32 let, poročen umrl 21. jan.
1963 v Melbournu.

ROŠKER MAKS, 27 let, poročen, umrl v Mel-
bournu 2. dec 1962.

RUS LUDVIK, 33 let, poročen umrl 8 jan. 1963
v Melbournu.

SEDMAK FRANC, 31 let, zgorel v Snowy
Mountains 22 junija 1963.

SUMRADA KRISTINA, 31 let, družinska
mati, ustreljena 3. dec. 1963

TAMBERI MARIJA, r. Tavčar v Dutovlju,
umrla 24. jan, 1963 v Matraville, NSW.

VRBNJAK RUDOLF, 24 let, ponesrečen pri
delu blizu Goulborna 16. sept. 1963.

ŽIČKAR FRANC, 72 let, družinski oče, umrl
31. avgusta v Wollongongu.

SRCE JE ŽALOSTNO

*Srce je žalostno, močno je ranjeno,
močno je ranjeno, moglo bo umreti.*

*Bog pa je Stvarnik moj, ustvaril me je na svet,
Bog pa mi daj še to noč preživeti.*

*Bog me je dal na svet kratko na njem živeti,
kratko na njem živeti — enkrat pa umreti.*

MOLIMO S CERKVIJO

*Tromba silno bo zapela,
do vseh mrtvih zadonela,
jim pred sodni stol velela.*

*V grozi smrt se bo čudila,
ko bo stvar se spet zbudila,
da pred sodbo bo stopila.*

*Kralj neskončne visokosti,
ki rešuješ iz blagosti,
milostno mi greh oprosti!*

*Varuj grešnih me levice
ter mi mesto daj desnice,
kjer boš svoje zbral ovčice.*

CERKVENE IN SVETNE SKLADBE

VINKA VODOPIVCA

Lucijan Mozetič

VINKO VODOPIVEC JE NAJBOLJ ZNAN po svojih cerkvenih skladbah. Uglasbil je več latinskih maš, nekaj pa tudi slovenskih. Prav posebno se je pa priljubil s svojimi drobnimi skladbami cerkvenih pesmi, ki so izšle v knjigah in se še vedno močno uporabljajo: Božji spevi, Gospodov dan in Zdrava Marija. Za ljudsko petje pri službah božjih je pa izdal zbirko skladb pod naslovom "Svete pesmice". Razne skladbe je sproti objavljaval v Cerkvenem glasbeniku, zašle so pa kmalu v lahko dostopne cerkvene pesmarice.

Toda naš Vinko ni ostal pri samih cerkvenih skladbah. Mikala ga je tudi posvetna glasba in ji je posvetil veliko svojih talentov. Njegova žetev na tem polju je zelo mnogovrstna. Dal nam je skladbe za moške, ženske in mešane pevske zборе, pa tudi samospeve, dramatične prizore s petjem, cele spevoigre, koračnice itd. Enako dobro je pogodil skladbe za tamburaške zборе, mandolinske kvartete, godbo na pihala in salonske orkestre.

Vinkove zborovske skladbe so objavljali glasbeni listi in pesmarice: Novi akordi, Pevec, Zbori, Mešani zbori. Najti jih je v pesmaricah, ki so jih priredili glasbeniki: Kramolc, Tomc, Kumar in Pregelj. Ljubljanska Glasbena matica je izdala osemglasni mešani zbor "Mejnik".

Samostojno je izdal v Gorici naslednje skladbe: Moški zbori, Moški in ženski zbori, Poljske rože, Štiri vesele koračnice (za mešani zbor), Osem izbranih moških zborov, Rožmarin, katica narodnih spevov v prizorih. Tam so izšli tudi "Snubači", dramatski prizor narodnih pesmi.

Vinkova umetniška žilica je morda prišla najbolj do veljave v koračnicah, ki so res mojstrske. Njegova "Orlovska himna" je izšla celo prirejena za godbo na pihala v Brnu na češkem in sicer leta 1921. Slavne so tudi koračnice, mazurke in polke, ki jih je napisal za mandolinski septet v Zagrebu v letih 1938 — 40. Naj omenim: Bele cvetlice, Na Poljani, Doričina polka, Vodopivska koračnica, Bakljadni ples kresničic, Pot na Drenikov vrh, Pri učenicovih. Ta zadnja je posvečena spominu na očeta.

Misli, November, 1968

Spevoigro "Kovačev študent" so leta 1957 v hrvaškem prevodu igrali v Osjeku in jo dvajsetkrat ponovili. Zelo znani sta še Srce in denar ter groteska Povodni mož. Poleg vsega tega je pisal ogromno vaj in skladb za godbo na pihala, ker je ustanovil v Kromberku lastno tako godbo. Vzgojil si je tudi organista za svoj farni kor, sam pa učil cerkveni in vaški mešani zbor. Mnogo se je trudil, da bi v Gorici nastala orglarska šola za organiste, ali žal je to preprečila višja — politična — sila.

Ko se je odprla nova radijska postaja v Kopru, so ga naprosili za nasvete glede novih ljudskih zborov v Istri. Rad se je odzval, vendar zaradi starosti ni mogel osebno tja. Kar na magnetofon je odgovoril na vsa vprašanja iz Kopra. Za radio Ljubljana je napisal več komičnih prizorov brez glasbe in so jih predvajali na radiu v letih 1936 — 40. Bil je res vsestransko nadarjen.

Naj bo ta spis skromen spomin prvemu kromberškemu župniku in pevcu božje slave. Živel je po lepem geslu, ki si ga je osvojil iz psalma:

Zapojte Gospodu hvalno pesem,

ob citrah prepevajate našemu Bogu!

(Psalm 146.)

Na Vinkovem grobu

SE VRNE NA MORAVSKO

DO SREDE TISTEGA LETA — 870 — je sv. Metod uredil cerkvene zadeve v Panoniji, nato pa odšel na Moravsko. Našel je hude zmede. Dežela se še davno ni pomirila. Skoraj vsa Velika Moravska je bila zaradi Sventopolkovega izdajstva pod oblastjo Nemcev, V cerkvenih zadevah je imel besedo pasavski nadškof Hermanrik — brez pooblastila in vednosti papeža. Sventopolka so imei Nemci pod močno stražo nekje v Nemčiji — izdajstvo so mu slabo plačali! Oslepljeni Rastislav je bil v ječi. Moravski domoljubni domačini so se skrivaj zbirali v oddaljenih krajih za morebiten oborožen odpor. Ti so z velikim veseljem sprejeli novico, da se je Metod vrnil, toda v pomoč mu niso mogli biti. Preden se je lotil dela za uravnavo cerkvene uprave, so ga zajeli Nemci in ga pregnali na Švabsko. Nad tri leta so ga imeli v strogem zaporu, dočim je moravsko Cerkev še dalje vodil nadškof Hermanrik, ki ga je pooblastil za to službo nemški kralj Ludovik, ne pa papež.

Metodu so nemški škofje v Regensburgu priredili sodno obravnavo. Prisoten je bil tudi sam kralj. Očitati so mu, da se je po krivici vsiljeval Moravski kot njen nadškof. Metod je pa dokazoval, da Moravska ne spada pod nemško cerkveno oblast, ampak naravnost pod papeža, ki je njega postavil tam za nadškofa. Toda zastoj se je trudil in ves njegov krepki zagovor je nemške škofove samo še bolj razdražil. Zelo surovo so postopali z njim, mu onemogočili vsako svobodno gibanje in ugibali, kako naj bi Metod mirno "izginil", da bi imeli pred njim mir. Rimu so svoje ostudno početje prikrivali in se niso bali papeža. Vladal je še vedno Hadrijan II., ki je pa bil star in bolan do onemoglosti.

Nekateri zgodovinarji mislijo, da je bil Metod zaprt v samostanu Niederaltaich in da ga je nadškof Hermanrik prihajal osebno mučiti. To mnenje so poznejši menihi, benediktinci v Niedrataichu vzeli tako resno, da so v zadoščenje za grehe svojih prednikov sprejeli vzhodni obred s slovenskim bogoslužjem, ki ga še vedno opravljajo. Želeli bi popraviti preteklost.

Metod rešen

Panonski knez Kocelj se je močno trudil, da bi v Rimu zvedeli, kaj se je zgodilo z Metodom. Toda šele ko je po smrti papeža Hadrijana zasedel prestol sv. Petra energični Janez VIII., se je zadeva premaknila in se obrnila Metodu v prid. Papež je nemškimi škofom trogo ukazal, da morajo Metoda osvoboditi in to brez obotavljanja. Za kazen jim je prepovedal opravljati cerkvena opravila. Svoje početje naj nemudoma v Rimu opravičijo ali jih bo pa zadela še hušja kazen.

Vse kaže, da je knez Kocelj osebno prišel po Metoda, ko so ga končno nemški škofje izpustili. To sicer ni zgodovinsko dognano, sklepali se pa da iz besed nemških škofov, ki so bili še vedno polni upornosti in so zagrozili Kocelju: "Ako imaš tega — Metoda — pri sebi, se nas ne boš lahko znebil"...

Metod je po osvoboditvi odšel najprej v Panonijo h Kocelju. Dela je imel dosti, ni pa znano, kako dolgo je ostal v Blatogradu. Zavedal se je, da mora končno le spet na Moravsko. Poslovil se je od Kocelja in odšel. Od tu naprej zgodovina ve povedati, kako se je godilo Metodu v naslednjih letih do smrti, knez Kocelj pa kar izgine iz zgodovinskih omemb. Nič ne vemo o njegovi nadaljnji usodi. Zgodovinarji ugibajo, če ni morda tudi njega zadela enaka usoda kot njegovega prijatelja in sodelavca — Rastislava...

Na Moravskem so med tem časom nastale zopet velike spremembe. Domači domoljubi so se toliko opomogli, da so se Nemcem uprli, izbruhnili je resna vojna. Lisjaški Sventopolk se je Nemcem ponudil, da pojde tudi sam z njimi nad svoje rojake. Toda v resnici se je Nemcem izneveril in prevzel poveljstvo nad moravsko vojsko. Posrečilo se je, da je nemška vojska doživela hude poraze in se končno umaknila iz Moravske. Umakniti so se morali tudi nemški duhovniki.

Tako so bila spet pripravljena tla za navdušen sprejem ljubljene nadškofa. Moravsko ljudstvo ni pozabilo, kaj sta storila zanj Ciril in Metod v prvih časih svojega prihoda v njihovo deželo pod Rastislavom. Sventopolk, ki je zdaj dos-

ti nemoteno vladal, se je moral ravnati po željah ljudstva, da si je spet pridobil zaupanje naroda. Nekaj časa je v složnem sodelovanju Metoda, ljudstva in kneza vse gladko teklo in krščanska vera s slovenskim bogoslužjem je vedno bolj cvetela. Knez se je čutil napram Nemcem dovolj varnega, da se je lotil utrjevanja svoje dežele in širjenja svoje oblasti nad manj močne sosedne dežele. Imel je lepe uspehe, toda prav zaradi teh uspehov je začel pozabljati na Metoda in njegove zasluge. Misli je zgolj na svojo knežjo oblast, za idejo slovanskega bogoslužja in slovanske prosvete se ni več menil.

Metodu in njegovim naporom je spet pretela velika nevarnost in znova je nastopil čas silnega preganjanja. O tem bomo brali v decembrski številki.

SLOMŠKA NA OLTAR

P. Odilo, namestni postulator

ŠKOF SLOMŠEK JE V TESNI zvezi s sv. bratoma Cirilom in Metodom. Ta zveza bo skoraj gotovo največ pripomogla do njegove oltarske časti. To priznava sv. Oče papež, isto priznavajo vsi škofje iz Jugoslavije. Za 11. stoletnico prihoda sv. bratov so jugoslov. škofje izdali posebno pastirsko pismo in v njem pravijo med drugim:

“Tu se moramo spomniti tudi božjega služabnika Antona Martina Slomška, lavantinskega škofa, apostola cerkvene edinosti. On je med Slovenci pred dobrimi sto leti začel širiti češčenje sv. bratov Cirila in Metoda. Neizmerno ga je bolelo, da so kar vsi vzhodni slovanski kristjani ločeni od prave Kristusove Cerkve.

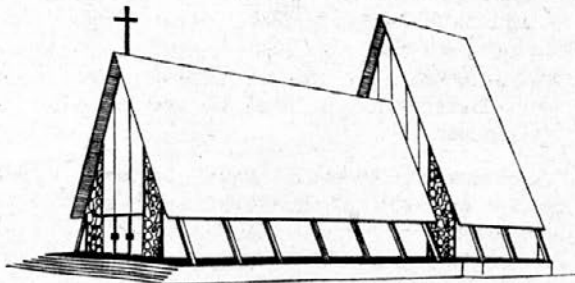
“Leta 1851 je ustanovil bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki je imela namen z molitvijo delati za zedinjenje vzhodnih kristjanov s katoliško Cerkvijo. Bratovščino je potrdila sv. Stolica. Ob stoletnici je papež Pij XII. s posebnim pismom pohvalil delo te bratovščine. Ta se je naglo širila tudi izven mej lavantinske škofije, zdaj mariborske: Po vsej Sloveniji, Hrvaški, češki, Slovaški, pa tudi po drugih škofijah tedanje Avstrije. Bratovščina se je 1.1896 spremenila v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki je razširjeno med čehi, Hr-

vati in Slovenci. Škof Slomšek je umrl v sluhu svetosti 24. sept. 1862.

“V zvezi z Apostolstvom sv. Cirila in Metoda so se pred prvo svetovno vojno in po njej vršili mednarodni kongresi: v Ljubljani, v Prahi in na Velegradu ob grobu sv. Metoda. Na teh kongresih so katoliški in pravoslavni strokovnjaki predavali o potih do cerkvene edinosti. Med odmori so skupno molili za sveto edinost. Rimski papeži so kongresom pošiljali pisma in blagoslov.” —

Tako gre zdaj po sto letih Slomškova setev v klasje. Ime našega svetniškega rojaka se sliši te tedne večkrat na vesoljnem cerkvenem zboru v Rimu.

Nadeljnji darovi za Slomškovo zadevo: Po £1-0-0: Anton Slavec in Karl Levstek; 10 šil. Ivan-ka Kariž. Iskrena hvala!

Bodoča slovenska cerkev v Melbournu

Baragov tipka

★ LETOŠNJE NOVEMBRSKO ROMANJE je za nami. Bilo je lepo, četudi dan ni bil sončen in je bilo ljudi manj, ker so se bali dežja. Na pokopališču pa se nas je zbralo letos še več kot druga leta, se mi zdi. Med nam je bilo lepo število geelongskih Slovencev, nekaj rojakov pa je prišlo prav iz Gippslanda, nad sto milj daleč. Lepo in ganljivo je zapel pevski zbor pod vodstvom g. A. Furlana, sestavljen iz melbournskih in geelongskih cerkvenih pevcev. Poseben poudarek naši skupini so tudi letos dale narodne noše, ki jih je vedno več. Najmlajša med njimi je bila triletna Aleksandra Bajt, ki je za to priložnost prvič nastopila v narodni noši. Bila je fletna, da so jo slikali z vseh strani.

Prisrčna zahvala vsem, ki ste mi pomagali, da je romanje lepo uspelo. Posebna zahvala narodnim nošam, pevcem in vsem, ki ste okrasili grobove s cvetjem in svečkami.

★ Romanja se je udeležil tudi naš novi slovenski duhovnik, p. Valerijan Jenko, ki je komaj pred tednom dospel iz Amerike. Bilo mu je prav všeč, kakor mu je všeč tudi naš Baragov dom. Žal bo ostal med nami samo do tretje nedelje v novembru, potem bo moral na svoje delovno polje: NSW. K nam pa pride v pomoč p. Odilo, ki so ga melbournski Slovenci spoznali v aprilu kot ljudskega misijonarja. Tako bo imel Melbourne z začetkom decembra dva slovenska duhovnika in me bo novodošli vsaj malo razbremenil. Kličemo mu dobrodošlico, p. Valerijanu pa želimo obilico uspehov v Sydneyu. Upamo, da bo še kdaj prišel med nas.

★ P. Valerijan je za Baragov dom prinesel iz Amerike dvajset krasnih oljnatih slik slovenskih Marijinih božjepotnih cerkvic. Ko bodo dobile okvire, bodo napravile naš dom še bolj domač. Za avstralske Brezje je prinesel dva lepa mašna plašča, in kip vstalega Zveličarja, Baragovi knjižnici pa precej slovenskih knjig. — Bog plačaj za vse!

★ Krsta morem omeniti samo dva: Dne 20. oktobra je občila krstna voda Heleno Antonijo, hčerko Andreja Vučko in Antonije r. Baligač iz Glenroya. Dne 2. novembra pa je pri krstnem kamnu zajokal

Anton Ivan, sin Marija Venier in Savine r. Frandolič iz Avondale Hights. Oba krsta sta bila pri Mariji Pomagaj v Kew. — Naše čestitke družinama!

★ Tudi poroki sta le dve bili med tem časom: Dne 19. oktobra sta stopila pred oltar bl. Nikolaja v Clifton Hillu Franc Kampos in Ilonka Šraj. Ženinov rojstni kraj je Čača vas (župnija Kostriwnica), nevesta pa je iz Zagreba. — Isti dan sta si pri Sv. Avguštinu v Yarraville obljubila zakonsko zvestobo Peter Kern in Franciška Zadel. Peter je bil rojen v Ljubljani, nevestin rojstni kraj so pa Podbeže (župnija Hrušica). Peter je prišel po svojo nevesto iz Coome. — Iskrene čestitke obema paroma!

★ Učiteljica naše Slovenske šole, Sernčeva Anica, zasluži posebno omembo in seveda tudi čestitke: njeno ime je med petimi nagrajenci letošnjega nagradnega natečaja, ki ga vsako leto priredi ICMC (International Catholic Migration Commission) s sedežem v Genevi, Švica. Za letos je bil naslov esaja: Kaj sem prinesla deželi, ki me je sprejela. Komisija je prejela 69 spisov iz trinajstih dežel. Prvo nagrado (100 dolarjev) je dobil italijanski emigrant Luigi Pessetto, Brazilija. Nagradi ICEM-a (Intergovernmental Committee for European Migration) po 50 dolarjev sta prejela Christel Barber, nemška emigrantka v Kanadi, in Rodolfo Roldan, španski emigrant v Braziliji. Nagradi Visokega komisarja UN za begunce (United Nations High Commissioner for Refugees) po 50 dolarjev pa sta prejela naša Anica in neki Andrej Bertels Menschoy. Tudi slednji je po poročilu ICMC-a begunce iz Jugoslavije, ki je v novi deželi začel "z najnižjimi deželi, pa si je priboril s pridnostjo profesorsko mesto v agrikulturnem Institutu v Rio Grande do Sul, Brazilija." Priimek ne zveni po naše, po tem, kako je uradno napisano njegovo krstno ime "Andrej", bi pa skoraj lahko rekli, da je Slovenec.

Vsekakor Anici iz srca čestitamo, da je prišlo njeno ime v mednarodne novice. Nagrada petdesetih dolarjev ji bo pa tudi prav prišla, saj še vedno pridno študira, obenem pa se tako nesebično in

brezplačno žrtvuje za našo Slovensko šolo. Anica, kaj če bi nagrajeni spis izšel v slovenskem prevodu tudi v "Mislih"? (MISLI mislijo, da je dobra misel, in pošiljajo Anici čestitke! — Ur.)

★ Adelaidski slovenski otroci! Sv. Miklavž mi je pisal, da pride med vas v soboto, 23. novembra, ob štirih popoldne, in sicer v dvorano za cerkvijo Srca Jezusovega, Hindmarsh. Je malo zgoden, a hoče priti takrat, ko bom tam tudi jaz, da bom krotil parklje. Vsi vabljeni!

Za Melbourne bo pa že tukajšnje Slovensko društvo pravočasno poslalo vabila. Upam, da tudi Geelong ne bo brez obiska tega našega priljubljene-ga svetnika.

★ Ko sem bil na zadnjem obisku v Adelaidi, sem našel rojaka Petra Markiča hudo bolnega v bolnišnici. Podelil sem mu sveto maziljenje in lepo se je vdal v božjo voljo, četudi mu je bilo težko misliti na smrt. Komaj petdeset let star, z ženo in dvema nedoraslima otrokoma... A zavratna bolezen je terjala svoje. V Melbourne sem dobil pismo: Danes dne 21. oktobra ob dveh popoldne je na svojem domu dotrpel Peter Markič. Pokopali ga bomo jutri ob desetih iz cerkve Srca Jezusovega v Hindmarshu, kamor je redno hodil k slovenski maši.

Blagega pokojnika priporočam v molitev, žalu-

joči vdovi in družini pa izrekamo iskreno sožalje. Dragi Peter, počivaj v miru božjem!

★ Na drugo nedeljo v decembru (8. decembra) zvečer ob pol osmih se bomo zopet zbrali pri Mariji Pomagaj v Kew k petim litanijam z blagoslovom. Pridite, boste videli, kako delo za našo lurško votlino lepo napreduje. Če Bog da, bo polnočnica za božič že pri oltarju v votlini. Lurška votlina bo lepa pridobitev našega slovenskega centra in nam bo omogočila slovesnosti na prostem.

★ Zelo sem vesel, da je bilo moje sporočilo o načrtih za slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda v Melbourne s takim veseljem sprejeto. Za začetek nabirke sem zabeležil 32 darovalcev, pa smo se že približali prvemu tisoču: £956-9-6. Umetnik F. Benko mi je obljubil mozaik za steno velikega oltarja, J. Zemljčič je obljubil izvršiti vsa kleparska dela, okrog petnajst rojakov je obljubilo svoje delovne sile, ko bomo enkrat začeli z gradnjo. Naš tiskar S. Špacapan bo vsa tiskarska dela z ozirom na cerkev izvršil brezplačno. Pravkar je končal s tiskom pisma, ki ga bodo prejeli vsi rojaki v Melbourne, kar imam naslovov. Čim prej zaključimo nabirko, prej bomo začeli. Zadevo toplo priporočam tudi ostalim rojakom po širni Avstraliji in se za vsak dar že zdaj iskreno zahvaljujem.

MELBOURNSKI NADŠKOF DR. MANNIX

TIK OB ZAKLJUČKU pričujoče številke MISLI je prišla ponj božja dekla. Vsa Avstralija — in dobršen del ostalega sveta z njo — se je z vso pozornostjo ustavila ob novici. Povodenj besed, govorjenih in tiskanih, se je razlila pred ušesa in oči milijonov. Ali je res tako škoda moža, ki bi bil v nekaj mesecih 100 let star? Kaj bi mogel še pomeniti svetu? Posebej Avstraliji?

Ob nadškofu Mennixu je tako vprašanje otročje. Pravijo, da si minulega pol stoletja Avstralije ni mogoče misliti brez njega. Še v življenju je postal — legenda. Če bi doživel stoletnico, bi takrat padale podobne besede o njem, kot padajo zdaj. Sam bi jih lahko slišal in bral — komaj kdo je, ki bi mu tega ne privoščil. Bog pa že ve, kaj dela.

Rajni nadškof s svojim posganjem na vsa mogoča človeška področja ni bil vedno vsem po volji. Bil je pa tak izreden značaj, da mu tudi najhujši nasprotnik ni mogel odreči spoštovanja. Če je imel sovražnike, so ga tudi ti morali občudovati.

Zgled je bil — še v svojem stotem letu — in umik zgleda je vedno težak udarec. Nagonsko svetlo čuti, zato daje velikemu možu tako nepridržno priznanje. Ne dvomimo, da mu ga je dal tudi Bog.

LEDENO MRZLA SAPA

od Gospe Svete

ŽUPNIJA GOSPE SVETE V KOROTANU, matica vseh slovenskih cerkva, ima nesrečo, da je tam za župnika duhovnik celovške škofije Viljem Muhar, ki se pa predstavlja svetu kot **Wilhelm Mucher**. Tudi o njem velja slovenski pregovor, da je poturica hujši od Turka. Gospodu "Mucherju" se je zdelo, da celovski generalni vikar g. Kadras potrebuje pomoči — saj je bil brez dvoma ta mogočnjak kriv, da je njegov škof črtal iz pastirskega lista avstrijskih škofov v zadnji naši številki navedeni odstavek o sv. Cirilu in Metodu. Mucher jo torej pohitel s pomočjo Kadrasu — pa kako!

Celovškemu NAŠEMU TEDNIKU je poslal dolgo pismo, v katerem se znaša nad Slovenci, Slovani sploh, nad rajnim papežem Janezom in nazadnje najbolj nad svetima bratoma Cirilom in Metodom. O Slovencih in Slovanih sploh pravi, da jim

je "nacionalizem važnejši kot vera". Zelo drzna je njegova misel o rajnem papežu:

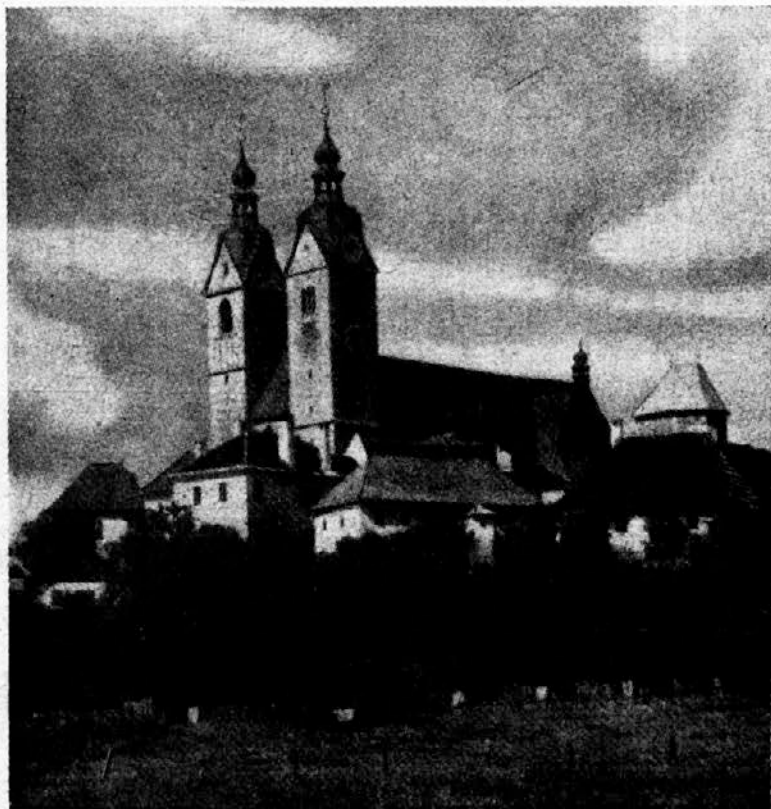
"Pravkar umrli papež Janez XXIII. — Gospod naj podeli večni mir njemu in **njegovi komunistom prijazni vzhodni naklonjenosti** — je za 11. maj 1963 naslovil plamteč poziv na Slovane, naj obnove tisto edinstvo, ki sta ga učila sv. Ciril in Metod. Lepo pismo je, žal, naslovljeno na napačni naslov in temelji na napačnih postavkah . . . Zato je čisto zgrešeno sklicevanje na oba (brata) kot učitelja edinstva kristjanov . . . Nista učila edinstva, ampak sta prišla, da bi s pomočjo slovanske liturgije ta področja iztrgala iz edinosti Cerkve".

O Cirilu in Metodu posebej:

"Nista bila ne svetnika ne apostola, ker sta samo širila slovanstvo ali poskušala širiti. Kar vedo slovanski nacionalisti o njima povedati — recimo tudi v brevirju — je v glavnem pesniška domišljija".

Po Mucherjevem pismu

NAŠ TEDNIK Mucherjevega pisma ni objavil, ampak poslal škofu in z njim zahtevo, naj Mu-

G o s p a S v e t a

cherju da primeren opomin. To se je baje tudi res zgodilo. Toda prav kmalu nato so vse slovenske hiše na Koroškem prejele iz Velikovca od malo poznanega človeka podpisan tiskan pamflet, ki opominja Mucherjeve grdobije in še nove dostavlja. Preproste slovenske ljudi je zadeva precej zbežala in NAŠ TEDNIK z Narodnim odborom vred skuša podvzeti primerne korake, da bodo ljudje spoznali, odkod in čemu vsa ta gonja. Da nimata lahke naloge, bomo v luči težkih razmer pač uvideli.

Preden je šel škof v Rim

Poročali smo o tožbi škofije zoper Narodni odbor, oziroma Naš tednik. Prva razprava se je vršila 24. junija in bila odložena. Poslej o stvari ni več glasu in splošna sodba je, da je škofija tožbo na tihem umaknila.

Takrat so namreč Slovenci v Parizu pod predsedstvom svetovno znanega znanstvenika dr. Zajdela sestavili odbor, ki je Slovence po vsem svetu pozval, naj celovškemu škofu pošljejo posebno pismo s prošnjo, naj bo do Slovencev pravičen. Odziv je bil tako dober, da je škof dobil na tisoče pism — tudi lepo število iz Avstralije — med njimi celo od francoske Akademije znanosti in umetnosti. Povodenj pisem in spomenic je škofu zelo pretresla živce, ne pa dovolj, da ne bi pustil med udeležbo na vesoljnem zboru v Rimu svoje škofije v rokah generalnega vikarja Kadrasa . . .

Upajmo, da se bodo na vesoljnem zboru naši škofje, ki bodo celovškega svojega tovariša opozorili na to, da kak njegov podložnik, čeprav se piše Mucher ali Kadras, ne sme javno podirati, kar vesoljni zbor zida po navodilih rajnega papeža Janca in sedaj vladajočega Pavla VI.

Kaj moremo mi?

S protestnimi pismi na škofa v Celovcu smo se tudi mi v Avstraliji pridružili rojakom po svetu in dali škofu vedeti, kaj mislimo o njegovi "ljubezni" so slovenskih vernikov. To je nekaj. Več pa pomeni stalno poročanje v tisku, kako se stvari na Koroškem razvijajo. Kar se tiče naših MISLI, naj so še tako katoliški list, takih očitnih grdobij zagrizenih duhovniških ali škofovskih šovinistov ne bodo ne krile ne olepšavale. Tudi s tem, da vse to brez ovinkov poročamo, se samo pridružujemo slovenskemu katoliškemu in nekatoliškemu tisku drugod po svetu — nobenemu škofu ni vseeno, kako po širnem svetu o njem poročajo . . .

In še to — spet in spet!

V odgovor na vse to in tako: Podpirajmo še nadalje z denarnimi prispevki znani "K O R O T A N" — dijaški Dom koroških slovenskih akademikov na na Dunaju! — Urednik.

"UMRETI NOČEJO"

Oh, ta "škrat"!

Tudi škrat noče poginiti, da bi ga koklja! Med darovi v oktobrski številki se mora prva vrsta brati tako:

£5-0-0: Družina Molan, družina Verzelj, Rev. Janez Grile, bratje Švigelj.

Piše slovenski Korošec:

"Zdi se mi, da je poleg ustanovitve slovenske gimnazije v Celovcu KOROTAN na Dunaju očitni dokaz, da Bog Slovencev na Koroškem še ni zapustil. Pomagal nam bo skozi viharje še naprej, da nas ne bodo izrinili čisto na Karavanke".

P. Tomažič ima uspehe

Dunajska nadškofija mu je dovolila brezobrestno posojilo za gradbo KOROTANA. Mestna občina mu je potrdila načrt za poslopje in na podlagi tega mu je država dala podporo v znesku pol milijona avstrijskih šilingov. Take podpore daje

vlada tudi drugim dijaškim domovom za nove gradbe. Za odplačevanje dolgov bodo pa še in še potrebni darovi.

Naš drugi stotak odposlan

V prvih dneh novembra sem odposlal drugi stotak naših darov. Potrdilo bo gotovo prišlo za objavo v decembru. Na rokah je ostalo za tretjino tretjega stotaka, ki naj čimprej narase do vrha. Ne smemo odnehati!

Darovi v mesecu oktobru:

£5-0-0: Janez Perko, Vlasta Cergol

£4-0-0: Franc Vrabc;

£2-0-0: A.J., Sydney;

£1-10-0: Roman Perko;

£1-0-0: Polde Slokar;

Več manjših darov "neimenovanih" v znesku £7-8-0.

Prisrčna hvala in še prosimo! — P. Bernard

PO ENEM LETU — KAKO JE NA SVETU?

PO VEČINI SMO ŽE POZABILI, kako blizu atomske vojne smo bili pred letom dni — v oktobru 1962. Prav za prav se te silne bližine niti zavedali nismo. Za obletnico nam izvedenci popisujejo krvavo resnost tistih dni in golo branje teh popisov je za naše živce neprijetna zadeva. Ako bi pa tedaj vedeli, kako blizu razdejanja smo živeli, bi marsikdo med nami živce sploh izgubil. Bili smo v smrtnonevarni krizi, ki se je sukala okoli Kube. Kennedy je že držal prst na gumbu, ki naj bi sprožil atomsko norenje. Samo še rahel pritisk in začelo bi se bilo. Začetek bi pomenil skoraj tudi konec. Prav v zadnjem hipu se je Hruščov premislil. Zastrmel je z očmi svojih možganov v dve tretjini porušene Rusije, ki je bila tako neznansko blizu — in odnehal. Kennedy in vsi, ki so poznali resnost trenutka, so se globoko oddahnili, pa tudi Hruščov sam z njimi.

x x x

Poteklo je enajst mesecev. Dne 20. septembra 1963 je stopil Kennedy pred zborovalce Združenih Narodov, govoril samo o svetovnem miru in zaključil svoj govor s naslednjimi besedami:

“Toda mir se zavisi od samih pogodb in podpisov. Zavisi od tega, kaj se godi v glavah in srcih ljudstev. In če želja po miru ne najde mesta tam notri, bodo brez koristi pogajanja, razgovori, organizacije in popuščanja. Naj tedaj naše upanje na svetovni mir ne sloni na papirnatih dokumentih — rajši se potrudimo, da dogradimo mir v srcih in glavah ljudstev vsepovsod.

Prepričan sem, da nam je dano to doseči. Prepričan sem, da splošni mir na svetu ne presega človekovih moči.

Pred dvema leti sem izjavil na tem mestu, da so Združene Države voljne podpisati omejeno pogodbo o prenehanju atomskih poskusov. Zdaj je taka pogodba podpisana. To ne pomeni, da je že vseh vojn konec. Ne pomeni, da je napočila doba vsestranske svobode. Še se bodo pojavljali medsebojni spori. Toda ta pogodba je vsaj priročen vzvod za dosego marsičesa dobrega. Ko je stari Arhimed hotel povedati, kaj pomeni vzvod, je dejal: Pokažite mi mesto, kam naj se uprem, pa bom premaknil svet.

Dragi moji sostanovalci naše Zemlje: Tale svetovni zbor narodov naj bo naš vzvod, na tega se krepko uprimo! Poskusimo z vso resnostjo, če nam je dano, da oprti na ta vzvod moremo dvigniti svet v smeri pravičnega in trajnega miru!”

Kako vse drugače se to glasi v primeri s tem, kar se je godilo leto poprej! Takrat je bil svet preklan in označba VZHOD — ZAHOD je pomenila dva bregova brez mostu. Oba bregova sta bila vsak v sebi dosti solidna — celo Peking in Moskva v zadevi tedanje krize nista kazala razpoke. Zahod je dosti odločno stal na Kennedyjem.

Leto velikih sprememb

Zgradilo se je v enem letu mnogo mostov, v solidnosti bregov so se pojavile razpoke, obnovile so se stare in se razbohotele. Zlasti Moskva — Peking! Pa je videti, da prav te razpoke pospešujejo gradnjo mostov. Z drugo besedo: trdnost Vzhoda in Zahoda se začuda mehča. Oba bregova molčita o atomski vojni, govorita nov jezik, ki v njem prevladuje ena sama beseda: mir, mir, MIR! Mnogi optimisti se pripravljajo, da bodo vrgli — če še niso — Churchillovo skovanko “železna zavesa” v ropotarnico . . .

x x x

Niso vsi opazovalci zadovoljni z “mehčanjem” na nekdanj trdih tleh obeh bregov. Na Vzhodu se rdeča Kitajska s svojimi pristaši po svetu — tudi v Sovjetiji jih ima — odločno upira ideji zблиževanja z Zahodom. Hruščov sam, najglasnejši borec za koeksistenco, mora svoje nezadovoljneže tolažiti s tem, da je njegovo ponujanje oljčne vzjice Zahodu prav za prav samo previdno izvajanje priznanega komunističnega načela: korak nazaj, da bosta mogoča malo pozneje dva koraka naprej. Vendar se mnogi nepopustljivi marksisti resno bojijo, da bodo zapadnjaki v sedanjem ozračju zanesli le preveč “zmehčanja” v komunistično trdnost Vzhoda. Odraščajo novi rodovi, ki jim Zahod ni tako zaprt kot je bil prejšnjim . . .

Prav na to okolnost opirajo svoje upanje optimisti na Zahodu. Tudi ti morajo poslušati, kako jih od raznih strani svare: Ne poznate komunizma, ne dajte se zapeljati, tista koeksistenca Hruščova je samo pesek v oči, njegova resnična misel je: Pokopali vas bomo, pa vas moramo najprej primerno zmehčati, da se ne boste mogli braniti . . .

Optimisti odgovarjajo: Tudi mi Hruščovu nič na zaupamo. Zaupamo pa času, ki gre svojo pot naprej in ne igra v roke komunistom. Opazujte, kako se mora Hruščov otepati miselnosti odraščajočih rodov v lastni Sovjetiji! Mladi pesniki, pisatelji, umetniki sploh — gredo svojo pot in njihovo stremljenje se zajeda med narod bolj kot zaviranje uradnih krogov. Mladi rod postaja bolj in bolj ruski, zmerom manj sovjetski. Ustvarja si lastno “linijo”, ne sledi več komunistični. In tako imenovani “sateliti” pobirajo stopinje za zgledi v Sovjetiji, tista nekdanja monolitnost se iz dneva v dan

bolj rahlja. To se opaža v najrazličnejših kulturnih panogah, enako v politiki, celo na cerkveno polje sega. Pomislite na spremembe, ki so nastale po Stalinovi smrti — ali ni naravno, da pojde razvoj svojo pot naprej in naslednik Hruščov bo moral z njim računati, kakor je moral Hruščov. In končno — tudi v Kini ne bo vedno tako, da bi kak Mao vklepal možgane stoterih milijonov v eno samo misel. Bodimo torej dostopni za ponujano zблиževanje, ne ponavljajmo neprestano istih fraz o nevarnosti komunizma, postanimo **realisti** in izrabljajmo priložnost, da komunizmu spodmaknemo tla na njegovem lastnem ozemlju . . .

Kaj naj rečemo na to?

Eno brez pridržkov priznajmo: Vse, kar za-
držuje izbruh atomske vojne, je dobra stvar. Zahvalimo Boga, da je ta nevarnost danes videči daleč v ozadju. Borba med komunizmom in svobodo — recimo: demokracijo — naj se izvija na področju kulturne tekme — v kolikor ena ali druga stran izziva tekmo in še ni čas za odkritosrčno sodelovanje. Če Zahod ni zmožen, da bi se zmogaslavno spoprijel s komunizmom na idejnem področju — medtem ko bombe počivajo — je komaj vreden, da bi ga razni Kennedyji skušali reševati z atomsko blaznostjo! — P.B.A.

P I S M O

iz jesenske domovine v poletno Avstralijo

Dr. Ivan Mikula

Dragi rojaki:—

Ali je jesenski hladni vetrič ali bojazen, ki mi dela kurjo polt? Bojazen namreč, da bi me utegnil urednik MISLI ali celo njegov tiskarski škrat zasačiti v kakem drugem slovenskem listu — to me priganja k tem vrsticam. Sicer bi se mojemu zdravstvenemu stanju bolj prilegalo mirovanje, toda ker se ne plašim pred potovanji in vožnjami (saj rad hodim po obiskih prijateljev, sorodnikov, božjepotnih krajev, ter se nikjer ne oteparam vabil na dušnopastirsko pomoč po slovenski Koroški) smem z okorno roko prijeti tudi za lahko pero in vsem svojim slovenskim rojakom doli pod Južnim križem v toplem avstralskem soncu napisati par vrstic. Poprej pa moram prositi oproščenja vse tiste, ki se po pravici čudite moji molčečnosti in skoparjenju v osebnem dopisovanju. Saj bi niti povsem zdrav in petičen človek ne zmožel dopisovanja spričo tolikih dragih znancev in prijateljev, kot jih je meni čast in sreča imeti med vami v avstralski Sloveniji.

★

Konec avgusta sem se v Ženevi, ki postaja vedno bolj mednarodna in manj švicarska, poklonil neutrudnemu **monsinjorju Crennanu**, generalnemu tajniku avstralske katoliške organizacije za imigracijo. Čeprav še izčrpan od nedavne operacije v Sydneyu, je neumorno obiskoval po Evropi vse izseljenske centrale in državne oblasti, da posreduje za begunce, iztirance, izseljenja željne,

da bi si v najkrajšem času mogli ustanoviti nov dom v Avstraliji.

Tam sem obiskal tudi Informativni Center I.C.M.C. (Internacionalni Katoliški Migrantski Komotej) in se pod vodstvom glavnega tajnika podrobneje seznanil s poslovanjem te osrednje dobrodne ustanove, ki izdaja tudi važen dvomesečnik "Migration News."

Od 23. do 27. septembra so v ženevskem "Palais des Nations" zborovali delegati mednarodnega sveta dobrodelnih agencij, h kateremu pripada tudi I.C.M.C. Monsinjorju Crennanu se imaižahvaliti, da sem smel prisostvovati glavni zaključni seji, kjer so delegati podajali svoja poročila in načrtavali nadaljnje delovanje. "International Council of Voluntary Agencies" (podpredsednik je Msgr. Crennan) je sedaj obstoječa vrhovna agencija, ki družni in vključuje vse organizacije, ki se zavzemajo za kričeči problem brezdomcev, beguncev, izseljencev.

Vse govore smo slišali v angleščini. Bili so tudi v drugih jezikih — farncoskem, nemškem — toda so jih sproti prevajali v angleščino. Slušalke na ušesih so nam dovajale angleško prevedbo. Zdelo se mi je, da sem kje v Ameriki, Angliji ali Avstraliji, tako je vso skupščino obvladovala angleščina.

★

Pravi odmor med počitnicami je bilo zame romanje v Padovo k sv. Antonu, kjer letos obhajajo 700 letni jubilej svetnikovega nestrohnjenega jezika. Bazilika je pozorišče nepreglednih vrst ro-
(Dalje str. 343)

TRI SMRTI V OTOKU PRI POSTOJNI

(Poglavje iz povesti: OTOŠKI POSTRŽEK)

SESTRICA MICKA SE JE POSTAVILA predme, mi ostro gledala v oči in mi stavila vprašanja, ki sem moral nanja odgovarjati:

"Si šel na vrt?"

"Sem šel na vrt."

"Si videl smrt?"

"Sem videl smrt."

"Se je kaj bojiš?"

"Nič se je ne bojim."

Nato je spačila obraz, skrivila prste in hlastala proti meni, kakor bi mi hotela oči izpraskati. Nisem smel treniti z očmi, ako sem hotel dokazati, da se smrti ne bojim.

Kmalu sem pa videl resnično smrt. Tri!

★

Pri hiši je bil stare matere stric, obenem najstarejši mož v vasi. Od mlada je služil pri bogatem Deklevu v Postojni. Pil ni, čikal in kadil ni, tako si je prihranil denar za starost. Ko je opešal, je prišel v Otok in po malem pomagal okoli hiše. V cerkev ni mogel, razen kadar je lezel ob palici k spovedi dvakrat na leto.

V nedeljo pred Vnebohodom se je ozračje naglo shladilo v kraški nevihti. Drugi dan stric ni vstal. V torek je šla teta Markovka v Postojno in prosila gospoda kaplana, da bi prišel strica sprevideti. V sredo je bilo bolniku bolje. Rekel pa je, da želi umreti. Poklical je strice in tete, da je razdelil svoje imetje med živimi.

★

Na praznik Vnebohoda sva šla z Andrejčkom popoldne k litanijam. Po litanijah sva nekoliko postopala po Postojni. Ko sva se vračala, sva nad mlinom dohitela tri otoške gospodinje.

"Jojmene!" vzklikne Jernejevka, "kaj imajo pa v bregu?"

In res, ribič je vozil čoln, na bregu je bilo nekaj ljudi.

Jernejevka je zaklicala mlinarici, ki je stala na dvorišču:

"Mati, kaj se je zgodilo?"

"Neki deček je utonil in sedaj ga iščejo."

Vse tri so prestrašile, zakaj vse tri so bile matere.

"Menda ni moj", je z bridko slutnjo vzdihnila Petrička, "saj sem trdno naročila, naj danes nikamor ne hodijo."

Vse tri so se spustile k jezcu.

Andrejček je tako spoznal, za kaj gre. Ker je bil zelo pomagljiv deček, je popadel pri žagi dolgo preklo in skočil k ribiču v čoln. Jaz sem hitel za ženami.

Likonka je v hipu zagledala edinca Matičeta, ga prišla za roko in rekla: "Kakšen strah sem imela zaradi tebe!" Odnala ga je s kraja nesreča.

Jernejka je tudi našla Pavla in trdo vprašala: "Kje je Tomaž?" Ko je slišala, da je doma, je zavpila nad Pavlom: "Kaj pa ti delaš tu, grdoba? Če se takoj ne pobereš, te bom vrgla v vodo!"

Petrička je pa zastoj iskala z očmi. Tri nedorasle sine je imela, a nobenega ni bilo tu. Ničče ji ni upal kaj reči. Vprašala je, kje je utopljenčeva obleka. Pokazali so ji hlačice in srajčko za grmom.

"Oh, moj Jakobček, zakaj me nisi ubogal!"

Jernejka je pristopila in jo objela okoli pasu.

"Ne žaluj preveč, saj je najmlajši, ki še nima grehov."

★

Pobit sem prišel domov, še večerjati se mi ni ljubilo. Sedel sem na ognjišču in gledal v ogenj. Prišla je nalahko teta Markovka in rekla:

"Stric umira, pojdi v hišo, da bomo molili."

Bolnik je držal v roki rožni venec. Stara mati so solzni klečali pri vrnožju, pri vzglavju je sedel stric Jernej s prižgano svečo. Teta Markovka je kropila z blagoslovljeno vodo bolnika in sobo.

"Poberi se, hudobni duh, ti nimaš nič pri tej pravični duši. — Marija, glej Tvoj sin! — Jezus, reci njegovi duši: Danes boš z menoj v raj. — Patron sveti Jožef, obvaruj ga v bridki uri, kakor si obvaroval Dete Jezusa pred Herodom! — Angeli božji, hitite naproti in nesite dušo pred obličje Gospodovo."

Tako je molila teta v dolgih presledkih. Bolnik je vedel, kaj se godi, ker je vzdihnil: Jezus! Potem se mu je spremenil obraz in brez diha je ležal starček z belo glavo in belim licem. Stric Jernej mu je zatisnil oči in teta je molila z družbo litanije in druge molitve. Vseh sodba je bila, da je umrl pravičen mož, ki je dovolj hudega poskušal na svetu.

Preveč je bilo za en dan zame, da bi mogel še čuti z drugimi pri mrliču. Nepremagljiv spanec se me je polastil, da sem odšel na seno in takoj zapal.

Zjutraj sem se zgodaj prebudil in takoj vstal. Kalalo je že ropotalo na vodnjaku. Ko je teta Režka prvič izlila v vedro, sem zaslišal sem od vaške ulice ostre besede:

"Sramota za vso vas!"

Skočil sem k odprtini v strehi: Bila je Posegova Katra, s košem in koso, strah vseh otrok.

Tetka je vprašala: "Kaj pa je takega, Kat-
ra?"

"Glej no, ali še ne veš? Greben, tisti grdogledi,
se je obesil."

"Ni mogoče!"

"Visi, ne kolne več."

Hitro sem zlezal na plan in tekel po vasi. Za-
res, Greben je visel na lestvi pred hlevom zadrgnjen
v pripeto verigo, da je skoraj klečal na kolenih...
Prišel je župan Zorman in velel, naj ga odpno in
zavijejo z rjuho... Poudaril je, da ni domačin, am-
pak se je priselil iz Grobišča, ker tam ni mogel

shajati s sosedi. Bil je že v Ameriki. K maši ni
hodil in često je v nedeljo vpregel voli. Brez drugih
in blagoslova je živel, klel in pil žganje.

★

Pogreb strica in Jakobčka je bil z mašo. Obe
krsti sta bili beli, ker sta bila oba rajnika fanta,
eden ob začetku, drugi ob koncu človeškega živ-
ljenja — močno različna in močno enaka.

Nesrečni Greben je ležal v mrtvašnici, da ga
bodo pokopali pod noč v neblagoslovljen kot na
pokopališču.

PETLETKA NAJ PRIVARČUJE 4,000!

SVOJE VRSTE PETLETKO SO ZAMISLILI
Avstralci in jo pričeli izvajati pretekli mesec. Var-
čevati je treba, pravijo. Preveč smo lahkomišelnji,
preveč zapravljamo, preveč uničujemo — človeška
življenja!

Pri tej petletki gre za večjo varnost na velikih
javnih cestah, da se zmanjša število prometnih nez-
god. Ugotovili so, da vozači po avstralskih cestah
pohabijo in pobijejo več ljudi kot marsikje drugod
po svetu. Namreč računano v odstotkih. Kje je
krivda?

Seveda pade poglavitna krivda na vozače same.
Ne drže se predpisov, ne zavedajo se odgovornosti,
premnogi mislijo, da so ceste samo zanje. Statisti-
ka kaže, da od vseh prometnih nezgod največ po-
vzročijo tisti, ki prehitro vozijo. Ene tretjine vseh
nezgod so krivi prenašli vozači. V odstotkih vedo
povedati takole:

Prevelika naglica	31%
Nepazljivost	14%
Ne vozijo po levi strani	11%
Ne pustijo drugih naprej	11%
Vozijo v pijanem stanju	8%
Vsi drugi razni vzroki	25%

Napovedana petletka, ki jo je organiziral pro-
metni cestni odbor v Queenslandu za vso Avstrali-
jo, bo uporabljala vsa mogoča sredstva, da prevzgo-
ji avstralske vozače in jim dopove, kako velika od-
govornost je dandanašnja vožnja z avtomobili, mo-
torji in sploh z vsemi vozili. Cilj petletke je, da
število prometnih nezgod v Avstraliji pade na naj-
nižjo stopnjo na svetu, vsekako pa mora zaostati
za Ameriko in Novo Zelandijo, ki mnogo manj lju-
di pobijeta na cestah kot Avstralija — vzeto pro-
centualno. Če bo petletka uspela, kot upajo, so iz-
računali, da bo v petih letih ubitih na javnih ce-
stah 4,000 manj ljudi kot bi jih bilo, če ostane pri
sedanjem pokolju.

Misli, November, 1963

Upajmo, da ne bo ostalo samo pri besedah:
opominih, napisih, člankih in letakih. Upajmo, da
tudi ne bo ostalo samo pri — strožjih kaznih. Vse
skupaj ne bo nič pomagalo, če petletka in njeno
vse hvale vredno delovanje ne bo seglo v vest in
zavest poedinih vozačev. Če s svojo vožnjo postav-
ljaš v nevarnost sebe ali druge, ni treba, da se ne-
zgoda res zgodi. Že si prelomil ne samo prometna
pravila, ampak tudi božjo postavo, ki se glasi: NE
UBIJAJ.

V letu 1962 je v prometnih nezgodah v Avstra-
liji umrlo 2,535 ljudi, samo ranjenih je bilo 62,133.
Velika večina ne "slučajno", ampak po lastni ali
drugih vozačev krivdi. Kakšne stroške to povzroča
in kakšne izgube — skušajo preračunati, pa ne
pridejo do konca. Stvar gre v previsoke milijone.

MRTVI KUNEC

I. Burnik

*Visoko čez reko
mirno plava ptica,
kot bi visela na zraku.*

*Ti spiš —
a tvoje oči so odprte,
široko odprte;
iz njih budno diha
hvaležnost življenju,
ki ti je bilo odvzeto
na begu.*

Tukaj je konec . . .

*Votla praznina
v čujejih očeh obtožuje —*

*Nad zelenkasto jaso
v rdečem vresju spiš,
o, mrtvi kunec!*

POKUKAJMO V ROŽMANOV ZAVOD

v Argentini

ADROGUE SE IMENUJE TISTA ČETRT velikega Buenos Airesa. Zavod za slovenske dijake je ustanova rajnega škofa Rožmana, število dijakov se giblje med 25 in 35. Pa ne bomo nadalje naštevati, kakp in kaj, samo pokukali bomo v zavod, kot že naslov pove. To pokukanje nam bo pokazalo prav na kratko **nastop dijakov za proslavo Ciril-Methodijske obletnice**. Posnemamo po poročilu Svobodne Slovenije.

★

Fantje v narodnih nošah so zavzeli svoja mesta na odru kot mogočen zbor, ki je potem v pol drugo uro trajajočem programu prikazal **zgodbo slovenskega naroda** kot pričajo naslovi: Tema — Krst — Dunaj — Naši zakladi — Naše srce — Vojska — Golgota — Upanje.

To so oznake najvažnejših razdobij v zgodovini slovenskega naroda od naselitve na sedanjih slovenskih tleh pa do najnovejših dni. Ponazorjena so bila ta obdobja z recitacijo najlepših tekstov, kar jih premore **slovenska književnost**. Samo to so dijaki podali, samo to so govorili ali zapeli, kar je zapisano v glagolskem Očenašu, Celovškem rokopisu, narodni pesmi — ali kar so zapisali Janez Svetokriški, France Prešeren, Valentin Vodnik, Anton M. Slomšek, Josip Jurčič, Fran Levstik, Josip Stritar, Ivan Cankar, Rudolf Maister Vuja-

nov, Ivan Pregelj, Oton Župančič in France Balantič.

TEMA je bila v Naši zgodbi oznaka za poganško dobo Slovencev. Dijaki so jo prikazali z recitacijo Prašernovega uvoda h Krstu pri Savici.

KRST. — "Z vzhoda je posijala luč, Ciril in Metod sta prišla." — S tem se začne novo razdobje v življenju Slovencev — vera v enega Boga. Program na odru jo je pojasnjeval s Prešernovimi nesmrtnimi verzi, glagolski Očenaš, deset blagrov v staroslovenskem jeziku in Vera iz Celovškega rokopisa.

Mogočni zbor slovenske mladine je nato izpovedal s Pregljevimi besedami: "Tu se začinja Naša zgodba: pri besedi Cirilovi in Metodovi, pri besedi o Bogu, zadnjem namenu stvari, pri besedi o pravicah vseh narodov, pri besedi o Besedi sami in njeni moči. Naša zgodba je odtod zgodba vere v Boga, zgodba boja za življenje, zgodba besede in nje rasti."

TURKI. — Njihove vpade v slovensko zemljo, ropanje, morije in požiganje sta prikazali na odru Stritarjeva pesem "Turki na Slevici" in beseda globoke zahvale Janeza Svetokriškega.

DUNAJ. — Njegova nadutost je dobila živ prikaz z narodno pesmijo Pegam in Lambergar ter v močni besedi Levstikovega Martina Krpana, ki jo je pred odhodom z Dunaja rekel cesarju: **Dunaja ni bilo meni treba, mene Dunaju pa!"**

NAŠI ZAKLADI. — Čudovito rast in bogastvo slovenske besede so dijaki prikazali s citati iz Jurčičevega Desetega brata, Pregljeve himne Slovenski besedi, z Vodnikovimi popevkami in zdra-

Dijaki Rožmanovega zavoda nastopajo na odru

vicami A.M. Slomška. Pa še z večno lepo Prešernovo Zdravico, visoko pesmijo bratstva vseh narodov. In končno s Cankarjevo izpovedjo vere v slovenski narod, narodno o Zelenem Juriju in Majstrovo "Za slovo je sonce reklo." Dijaki so zaključili ta sektor programa z narodno pesmijo o sv. Treh kraljih in pretresljivo Župančičevo Svetotrikraljevsko.

NAŠE SRCE. — Oglasila se je z odra preroška beseda škofa Antona B. Jegliča s celjskega tabora: Naš čas je velik, ker počne velike hudobije. Ne bojmo se, če grozi rezdejanje, napovedano v skrivnem razodetju. Satan ima svojo fronto, pa ima svojo fronto tudi Kristus!

VOJSKA. — Grobovi tulijo... Kdor je poslušal zborna recitacijo te Župančičeve pesmi, je ne bo nikdar pozabil. Ob tuljenju grobov nas je resnično prevzemala groza nad nesrečo, ki se je zgrinjala nad slovenskim narodom. (Tako je zapisal poročevalec)

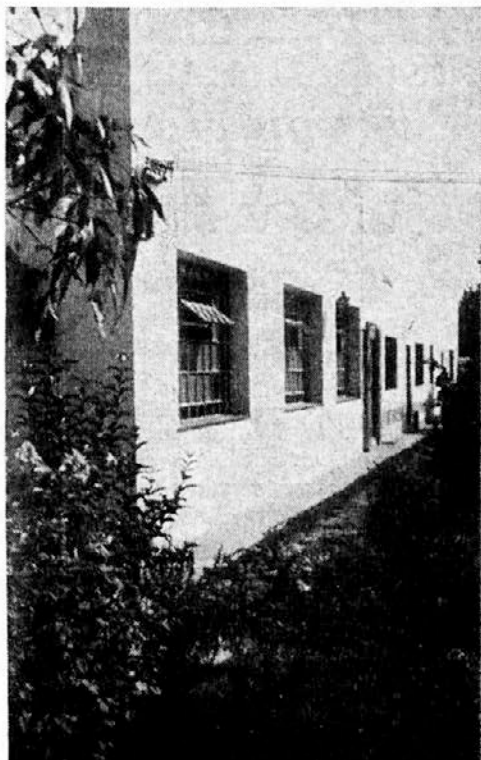
GOLGOTA. — V tej točki so dijaki predstavili komunizem in njegovo revolucijo v domovini. Zaslišal se je glas škofa Rožmana: "Ukaz imam od Boga: Pojdi in uči! Naj pride tudi to, kar mi grozijo, do zadnjega bom trdil in ušil: da je komunizem največje zlo in najhujša nesreča za slovenski narod." — Beseda Mauserjeva je nato grozotno predstavila sprevod slovenskih fantov v smrt — z na hrbtu zvezanimi rokami. Sledila je Balantičeva: Vse je belo zdaj... Bilo je, kakor da se je pred občinštvom odprlo ogromno slovensko pokopališče, ki se po njem spreha smrt.

UPANJE. — To točko je izpolnila narodna pesem o Kralju Matjažu in Alenčici, še bolj pa Župančičeva: Mi gremo naprej... pred nami plamen gre skozi noč kot Bog pred Izraelci, da razbijemo "smešno krinko, opičji obraz", ki je danes "boginja svobode" pod komunisti v domovini. — Sledili so zaključni verzi:

Mogočen plamen iz davnine šviga —
vekov preletel je koprne,
in plamen naš se druži z njim, se dviga
in plamen naš pogumno dalje gre.
Kot neprekinjena drži veriga
iz zarje v zarjo in od dne do dne...

POROČILO ZAKLJUČUJE in mi se strinjamo: Rožmanov zavod zasluži, da bo njegovo delo ohranjeno za zgodovino. Saj njegovi gojenci govorijo tako lepo slovensščino, da nikdar ne občutiš, da obiskujejo argentinske šole. V tem zavodu imamo zagotovilo, da bodo slovenske izseljenske mladinske organizacije in društva in preko njih slovenska izseljenska skupnost vsako leto dobivala versko ter narodno zaveden naraščaj, ki ima smisel za društveno ter narodno delo.

Misli, November, 1963

Del zavodnega poslopja

Zato je naravnost narodna dolžnost podpirati ta zavod, da bo lahko čim dalje vršil svoje versko in narodno poslanstvo med nami.

GOMILA

I. Burnik

Na svidenje, gomila:
leseni križ
in prst rjava —
poslednji dom moža!

Počasi
tam pod znamenjem
zaraste trava —
Nikdo več te v grobu
ne spozna.

Ko pride s koso dekla,
ko bodem le obod,
ko nit življenja se bo stekla,
pridi pome,
usmiljeni Gospod!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

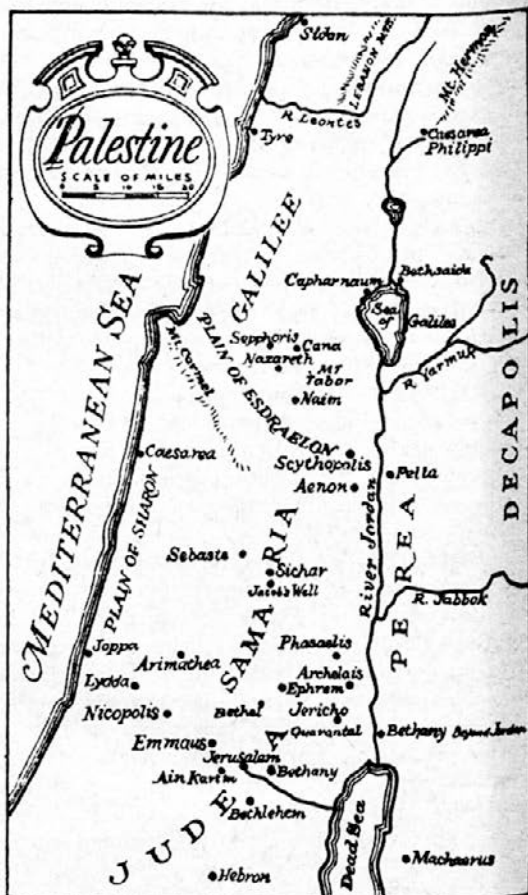
ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

PŠENICA IN LJULJKA

Drugo priliko jim je podal takole: Nebeško kraljestvo je podobno človeku, ki je vsejal dobro seme na svoji njivi. A ko so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik, prisejal ljuljke med pšenico in odšel. Ko je pa bilje raslo in šlo v klasje, se je pokazala tudi ljuljka. In pristopili so k gospodarju hlapi in rekli: Gospod, ali nisi na svoji njivi vsejal dobrega semena? Od kod je torej ljuljka? Rekel jim je: Sovražnik je to storil.

Hlapi so mu rekli: Ali hočeš, naj jo gremo pobrat? Rekel je: Nikar, da pobiraje ljuljko ne porujete z njo morda tudi pšenice. Pustite, naj oboje raste do žetve; in ob času žetve porečem žanjcem: Poberite najprej ljuljko in jo povežite v snope, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo žitnico.

UČENCI PROSIJO ZA RAZLAGO

Nato je množice odpustil in šel v hišo. In prišli so k njemu njegovi učenci in rekli: Razloži nam priliko o ljuljki na njivi.

SLABA RAST MED DOBRO RASTJO

Ljuljka, kot so jo poznali Jezusovi poslušalci, je sprva zelo podobna pšeničnim bilkam, zato je med rastjo ni lahko spoznati. Ko pa začne razvijati klasje, se hitro loči od pšenice. Tedaj vsakdo lahko vidi, kaj je žito in kaj plevel. Tvegana stvar bi pa bila, če bi kdo hotel gaziti po žitu in ljuljko puliti. Bolje je, da se oboje pusti dozoreti.

Prilika ima namen pojasniti, zakaj Jezus trpi v svojem kraljestvu tudi hudobne ljudi. Judje so mislili, da bo objubljeni Mesija takoj po prihodu in javnem nastopu pognal vse hudobne s tega sveta in bodo ostali samo dobri. Tako bi izginilo s sveta vse tisto, kar je pozneje sv. Pavel imenoval "skrivnost zla". Toda v božjih načrtih je bilo, da pride dokončna ločitev dobrih in hudobnih šele ob koncu sveta.

KJE JE SOVRAŽNIK IN KDO JE?

V priliki o ljuljki je sovražnik človek prisejal ljuljke. To se je res dalo dosti lahko narediti, seveda je moral delati na skrivnem. V Jezusovi raz-

In odgovoril jim je: Sejalec dobrega semena je Sin človekov, njiva je svet, dobro seme so otroci kraljestva, ljuljka so otroci hudobe, sovražnik pa, ki jo je zasejal, je hudič. Žetev je konec sveta, žanjci pa so angeli. Kakor se torej ljuljka pobira in v ognju sežiga, tako bo ob koncu sveta. Sin človekov bo poslal svoje angele in pobrali bodo iz njegovega kraljestva vse, kar je pohujšljivega, in tiste, ki delajo krivico; in vrgli jih bodo v ognjeno peč, kjer bo jok in škripanje z zobmi. Takrat se bodo pravični svetili kakor sonce v kraljestvu svojega Očeta. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša.

O GORČIČNEM ZRNU IN KVASU

In govoril je: Čemu naj primerjam božje kraljestvo ali v kakšni priliki naj ga ponazorimo? Kakor gorčično zrno je, ki je takrat, ko se vseje v zemljo, manjše od vseh semen na zemlji; ko se pa vseje, raste in postane večje ko vsa zelišča in dela velike veje, tako da morejo ptice neba prebivati v njegovi senci.

Še drugo priliko jim je povedal: Nebeško kraljestvo jo podobno kvasu, ki ga je žena vzela in zamasila v tri merice moke, dokler se ni vse prekvasil.

O ZAKLADU NA NJIVI IN BISERU

Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skritemu na njivi, ki ga je človek našel in skrtil; in od veselja nad njim gre in proda vse, kar ima, ter kupi tisto njivo.

Tudi je nebeško kraljestvo podobno trgovcu, ki je iskal lepih biserov. Ko je našel dragocen biser, je šel in prodal vse, kar je imel, in ga kupil.

O MREŽI Z RIBAMI

Dalje je podobno nebeško kraljestvo mreži, ki so jo vrgli v morje in je zajela (ribe) vsake vrste; ko se je napolnila, so jo potegnili na breg in so sedli ter odbrali dobre v posodo, slabe pa pometali proč. Tako bo ob koncu sveta: šli bodo angeli in bodo ločili hudobne izmed pravičnih in jih bodo vrgli v ognjeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi.

In v mnogih takih prilikah jim je oznanjal nauk, kakor so ga mogli umevati. Brez prilike jim ni govoril, svojim učencem je pa posebej razlagal vse to.

"Ste razumeli vse to?"

Odgovore mu: "Smo!"

Nato jim je rekel: Zato je vsak pismouk, ki je poučen o nebeškem kraljestvu, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada novo in staro.

lagi prilike je tisti sovražni človek sam hudič, hudobni duh. Ta zapriseženi sovražnik božjega Sina skuša tudi njegove poslušalce odvrniti od njega in jih uvrstiti med božje sovražnike. Jezus vidi ljudem v duše in dobro ve, kdo je zanj in kdo proti njemu, čeprav se dela dobrega pred ljudmi. Zato naj apostoli dobro razumejo priliko, da se jim ne omaja vera takrat, ko bo prišlo na dan, da je celo med njimi "eden hudič" — apostol Judež.

V razlagi prilike je Jezus tudi jasno povedal, da je za hudobneže pripravljen pekel. Ognjeno ali krušno peč so imeli Judje pred vsako hišo in so v njej pekli kruh. V njej so tudi požigali razne odpadke, lahko tudi ljuljko. Jezus jo je predstavil svojim učencem kot podobo pekla.

IZ MALEGA RASTE VELIKO

Ta prilika naj nazorno pokaže, kako daleč narazen gredo božja in človeška pričakovanja. Človek ima rad senzacionalno veličino, da občuduje in strmi od navdušenja. Zato so Judje pričakovali, da bo obljubljeni Mesija takoj spočetka nastopil z vso božjo mogočnostjo ter z enim zamahom osvobodil svet. Bog ravna drugače. Začenja z majhnostjo, ljubi razvoj in se veseli tihe rasti. Vse polno zgledov bi se dalo navesti za to trditve, celo samo ustvarjenje sveta in — loveka. Toda omenimo le Jezusovo rojstvo v skritem Betlehemu — vse drugo je prišlo z razvojem iz notranje božje moči.

VREDNOST DUHOVNIH REČI

Pričujoči dve priliki slikata veliko vrednost Kristusovega nauka in kraljestva, ki ga je prišel ustanavljati. Nobena žrtev ni prevelika za pridobitev nebes. Zares se izplača vse dati od sebe, samo da si človek reši neumrjočo dušo in si pridobi zveličanje pod vodstvom božjega Sina.

JEZUS — RIBIČ NA MORJU SVETA

Prilika o ribiški mreži izraža iste duhovne misli kot poprej prilika o njivi z dobrim in slabim se menom. Prav verjetno je, da Jezus ni govoril svojih prilik v tem redu, evangelist jih je pa zapisal, kakor so mu prihajale na misel. Sicer je pa Jezus gotovo podajal svoje prilike spet in spet, morda včasih v malenkostih spremenjene, ko je imel pred seboj druge ljudi po raznih krajih in mestih.

Ribiška mreža je bila ob jezerih in rekah žirom Palestine dovolj znana in njeno delovanje dovolj jasno, da je Jezus z njo slikal svoje lastno ribištvo — lov na neumrjoče duše. Mnoge se niso dale ujeti, ostale so zakrknjene. Apostoli so morali to razumeti, drugače bi morali obupati, ko so pozneje sami tolikokrat govorili gluhim ušesom.

ORLOVSKI SPOMINI IZ LEŠČEVJA

Spisal brat Nardžič

(Nadaljevanje)

Kaplanovo pismo do konca

IN RES, MNOZICA SE TLAČI pri vходу in nad dva tisoč ljudi napolnjuje vrt in travnik ob telovadišču. Godba zaigra koračnico in glej — 73 telovadcev prikoraka na telovadišče! Rajalni pohod — slikovito! Ljudje ploskajo, se čudijo, vzklikajo, toda to je šele začetek! Po rajalnem pohodu stopi brat iz Ljubljane na načelnikov oder in govori fantom in narodu vznesene besede o orlovski ideji. Gromovit aplavz — dokaz, da so izgovorjene besede segle do srca.

Slede telovadne skupine, vaje posameznikov na drogu, bralji, krogih, kozi — in dve uri telovadbe je prešlo kakor četrt prijetne urice.

Zaključek — še slikovitejši rajalni odhod. Resnično, tu se je načelnik pokazal mojstra. Med tem odhodom nastopi deklica in mu poda lavorov venec s trobojnico in napisom. Izzvala je veliko navdušenje, a fant je to zaslužil.

Telovadci odkorakajo, a kmalu se vrnejo preoblečeni. Sedaj se začne živahno gibanje na veseličnem prostoru, ki je segal daleč ven na travnik. Izven okrožja so bili tudi odseki v krogih z Vrhničke, iz Ljubljane, D.M. v Polju itd. Vseh skupaj 140 krojcev.

Med tem pa je igrala godba, pel zbor viških pevcev, vsepovsod pa je vladala prisrčnost in navdušenje. Dobitkov smo imeli 343, praznih številčk smo pa prodali nad 3.000. In če si videl obiskovalca, ki je kupil prazen zavitek, je rekel: E, kaj, saj je za Orle!

Rečem Ti, takega navdušenja pri nas še ni bilo. Može, ki so poprej tako na nas zabavljali — saj jih poznaš — so mi samemu rekli: Saprmiš, ti fantje pa niso kar tako. Kdo bi si bil mislil!

Posledica — več podpornih članov!

Z nočjo vred so se ljudje razšli. Dekleta sem odslovil že ob četrt na osem. Sam sem ostal na veseličnem prostoru blizu do enajstih, zakaj hotel sem imeti še tisti večer vse pospravljeno. Strogo sem nadzoroval, da ni bilo kake nerodnosti. In ni je bilo, čeprav so nam nekatere izgubljene vaške duše poprej napovedale napad.

Veselica se je zaključila brez najmanjšega pijačevanja. Največja živahnost je vladala okrog

Turške kavarne in Abstinenta, ki sta nam tudi precej vrgla

Dohodkov je bilo malo manj kot 800 kron, od tega je 512 čistega prebitka, ki bo naložen za "DOM". Gradili ga bomo čisto iz novega, šolo pa pošljemo med staro šaro. Novo šolo bodo začeli prav kmalu zidati — Bog daj, da bi tudi naš "DOM" kmalu stal!

Da ne pozabim — Seliškarja!

Ni ga več, ubožčka. Na pokopališču stoji lep nagrobni spomenik s fotografijo rajnika: Orel v kroju. Napis se glasi:

Tu spi v Gospodu
FRANCE SELIŠKAR
načelnik Orla v Leščevju
roj. 8.X.1887
umrl 1.VI.1912

Ah, Orlu prvemu peroti
zlomila je nenadna smrt.
Začel je dobro nisi poti,
zavil si jo na grobni vrt — — —
Jeklen značaj: molitev, delo —
po poti tej življenje celo
si romal z milostjo oprt.
Na cilju si! Zreš Sonce sveto,
za sabo kličeš Orlov četo!

Sedaj je na smrt bolna njegova mati, ki je na dan telovadbe milo plakala — Franceta ni bilo zraven — — —

Končavam. Popisal sem Ti našo prireditev bolj obširno kot sem nameraval. Naj Te to ne moti pri Tvojih študijah, le bodrilo naj Ti bo, da se dobro pripraviš na svoj poklic, da nekoč stopiš kot zrel mož med mladino in v njenih organizacijah razširjaš pravega duha, ki je duh Kristusov.

Za sedaj pa: Zdrav in srečen!

Tvoj prijatelj,
J.K., Kaplan

Tako torej! Tako slavje so imeli doma v Leščevju, pa — brez mene! Nesrečnež morem komaj v mislih pohiteti čez hrib in dol, ostati moram še dalje v tujem kraju — sam samcat...

Potem so poročila o leščevskem Orlu prenehala, tudi kaplan se ni več oglasil...

S k l e p

Čas je minil in kmalu se mi je spet odprla pot med Orle. Tudi stike z domačim Orlom sem po letih obnovil. Moji spomini na orlovstvo torej nikakor niso končani s tem, kar sem v teh poglavjih povedal

Izpod Triglava

TUJSKI PROMET, ki se mu pravi tudi "turizem", je pognal globoke korenine v glavah gospodarstvenikov v Jugoslaviji in v Sloveniji posebej. Tujci zelo radi prihajajo v Slovenijo in druge kraje Jugoslavije in so zaradi tujih valut, ki jih prinašajo s seboj, jako dobrodošli. Računi baje kažejo, da je investicija v turistične naprave najbolj dobičkanosna. Vsakih 100 dinarjev, vloženi v turistična podjetja, prinese 56 din dobička, dočim industrija prinaša po 30 din na vloženi 100, kmetijstvo pa celo samo 17. Zato so v načrtih gradbe novih hotelov po vsej državi. V Ljubljani bo kmalu dograjen hotel "Lev", ki bo imel več kot 400 postelj. Turizem naj bi se tako bohotno razvil, da bo leta 1970 obiskalo Jugoslavijo kar pet milijonov tujcev.

SOCIALISTIČNI SEKTOR je seveda poklican, da prevzame tudi skrb za razvoj turizma. V preteklosti so tujci dobili prenočišča in drugo postrežbo tudi pri privatnih podjetjih, v kolikor jih "socialistični sektor" še ni izpodrinil. Saj je samo lansko leto v Sloveniji prenehalo obratovati 122 privatnih gostin. Izkazuje se pa, da socialistična turistična podjetja slabo strežejo tujcem. Vedno več pritožb prihaja na dan od strani tujcev, domači nadzorniki pa poedina podjetja socialističnega sektorja ožigosajo v javnosti, da je veselje brati. Poraja se obžalovanje, da je "socializacija" onemogočila obstoj tako številnim zasebnim podjetjem.

PREDSEDNIK TURISTIČNE ZVEZE za Slovenijo, dr. Danilo Dougan, je podal naslednjo izjavo: "Glede zasebnih gostišč je nastala precejšnja zmeda, ker so številne občine to dejavnost likvidirale. Taka politika je bila v mnogih primerih povsem zgrešena in ni upoštevala dejstva, da bi moralo zasebno gostinstvo pomembno dopolnjevati gostinske zmogljivosti socialističnega sektorja. Po drugi strani pa je zasebno gostinstvo koristna konkurenca, ki spodbuja socialistični sektor h kvalitetnejšim uslugam. To velja zlasti za manjše turistične kraje in izletišča."

SLOVENIJA JE SPREJELA v svojo oskrbo po potresu v Skopju do 2,000 skopjanskih otrok. Okrog porušenega Skopja gradijo za zimo zasilna naselja za 120,000 ljudi. Mnoge dežele so posla-

le zložljive hišice, ki so jih tam postavili. Slovenska stavbena podjetja so prevzela zgradbo posebnega naselja za 5,000 prebivalcev, poleg tega pa veliko šolo. Mesto se bo obnovilo na istem mestu kot je stalo poprej. Računajo, da bo obnova potrebovala pet let.

VAS ŽIBRŠE blizu Logatca je bila najbolj prizadeta po neurju, ki je divjalo v Sloveniji proti koncu avgusta. Bile so močne padavine in velike poplave. Pod vodo so bili mnogi kraji v Poljanski dolini, kakor tudi okoli Vrhnik in Horjula. Tu pa tam so ceste zaprli plazovi. Po planinah je zadel sneg in temperatura je ponekod v visočinah padla na ničlo.

NIKITA HRUŠČOV si je v Sloveniji ogledal prašičjo farmo v Ihanu in kravjo blizu tam. Ko so mu povedali, da en sam delavec oskrbuje 500 -- 600 glav živine, je vzkliknil: "Lepi podatki, kot da bi bili nekoliko — pobarvani". Niso vedeli, ali verjame ali ne. Morda bi hitreje verjel, če bi mu bili povedali, da so precej krav s "komunistične farme" pred obiskom Hruščova izmenjali s "svobodnimi" kmeti — suhe za lepo rejeno — po njegovem odhodu pa vrnil. Na račun te prevare so si slovenski ljudje privoščili mnogo špasa.

PONIKVA med Celjem, Slomškova rojstna župnija, je tudi med tistimi, ki so si zadnje čase omislile prenovitev svojih cerkva. Najprej so prenovili cerkvice sv. Ožbolta na griču, kjer je Slomšek v svoji mladosti pasel in vmes pridigal pastirčkom ob cerkvi. Nato so se lotili župne cerkve in ji dali znotraj in zunaj novo obleko. Farani so hvaležni svojemu župniku Alojziju Jakopinu za ves trud in to so mu povedali zlasti o priliki, ko je v juliju letos med njimi praznoval svojo srebrno mašo.

DVOJEZIČNIH ŠOL — takozvanih — je na spodnjem Koroškem 97. V njih se seveda poučuje nemščina, slovenščina pa poleg nemščine za tiste otroke, ki jih starši zanjo priglasijo. V vseh teh šolah je bilo v preteklem šolskem letu vpisanih 10,950 otrok. Od teh se je le 1610 otrok udeleževalo slovenskega pouka. Menda vsaj štirikrat premalo. Tega ni kriva samo nezavednost slovenskih ljudi, krive so še mnoge druge okoliščine. Po mnogih družinah rajši otroke kar doma uče slovenščino, da se izognejo raznim šikanam v javnosti. To se da razumeti, vendar slovensko vodstvo na Koroškem z vso odločnostjo pozivlje starše, naj prijavljajo svoje otroke za slovenski pouk tudi v šolah.

Z Vseh Vetrov

IDEJA MIRNE KOEKERSISTENCE med Vzhodom in Zahodom, ali med komunizmom in kapitalizmom, ki jo tako zvesto širi Hruščov, se je raztegnila že tudi na Luno ali mesec. Je rekel Hruščov, da se Sovjetija ne bo gnala za prvenstvo v pošiljanju ljudi na mesec. Bo rajši pustila prednost Amerikancem, ki mislijo najkasneje leta 1970 izkrcati na luni vsaj enega človeka. Rusi se bodo potem od Amerikancev naučili, kako se to napravi, medtem bodo pa obrnili svojo pozornost na bolj važne probleme Sovjetije in vsega sveta kar tukaj na zemlji. Pa so se brž tudi ameriški glasovi javili in rekli, da se tudi Ameriki nič preveč ne mudi na pot do lune. Ni dvoma, da se je mesec globoko oddahnil, če je kaj slišal o teh izjavah, in je vsak hip pripravljen podpisati iskren pakt koeksistence z materjo Zemljo. Zakaj pa tudi ne, saj sta Zemlja in Luna milijone let mirno koeksistirali, prav lahko bosta še nekaj desetletij, če sta Hruščov in Kennedy za to.

MED AVSTRALIJO IN INDONEZIJO je pa vprašanje mirne koeksistence precej težja zadeva. Že odkar je Indonezija zasedla zahodni del Nove Gvineje — "West Irian" pravijo zdaj tistemu delu — ne tečejo stvari med sosedama preveč gladko. Nastanek Malezije, ki ji je Indonezija odločno nasprotna, je mirno koeksistenco spravilo še v večjo nevarnost. Indonezija trdi, da je Malezijo spravil v življenje angleški kolonializem, Avstralija je pa izjavila, da je pripravljena iti v vojno za obrambo Malezije. To je Indonezija tako zamerila, da je začela delati Avstraliji težave ob meji med West Irian in avstralskim (vzhodnim) delom Nove Gvineje. Ta izzivanja naj bi Avstralijo prisilila, da svojo pičlo vojaško silo zaposli na Novi Gvineji, Malezijo pa prepusti Angležem samim, da jo branijo, če bi bila napadena.

AVSTRALIJA SE RADA POHVALI, kako dobro zna upravljati svoj del Nove Gvineje, ki je dežela Papuancev domačinov. Pa se pojavi katoliški misijonar, ki pošlje v tisk naslednje: Ogromna večina Papuancev, zlasti otrok, nima dovolj hrane. Stradajo. Kolikor imajo jesti, je vedno isto, zato tudi nepravilno redilno. Prišel je pa tja ameriški zastopnik N.C.W.C. monsignor Harnett in ponudil v imenu Amerike tako veliko zalogo hrane, da bi vsak Papuanec kmalu pozabil, kdaj je bil zadnjič lačen. Ko so avstralske oblasti to zvedele, so se

ustrušile in ponudbo odklonile. Razlog: Kam bo pa Avstralija prodajala svoje pridelke, če bo Amerika svojo odvečno zalogo hrane za sto nje zmetala Papuancem v lačna žrela! — Kako je že pel naš Gregorčič: Za vse je svet dovolj bogat . . . če vse delil bi z bratom brat . . .

LORD HOME, novi angleški ministerski predsednik, ima o koeksistenci s komunisti še precej "starokopitno" mnenje, ki je pa še vedno več ko pravilno. Njegove besede o tem so: "Komunisti imajo za cilj, da po vsem svetu prekucnejo demokratsko življenje in povsod vsilijo svoj način življenja. Njihova taktika je: podminirati, razrahljati in omehčati vse, kar je njim nasprotno. Vseposvods stikajo za slabosti nekomunističnega sveta in te slabosti izrabljati v svoj prid. Če ne gre zlepa, naj pritisne tudi nasilje. Danes je na vrsti Congo, Laos, Tibet in Cuba. Jutri se bodo lotili kje drugje. To je tisto, čemur Hruščov pravi miroljubna koeksistenca. Je pa kaj malo miroljubnosti pri vsem tem, razen da topovi ne bruhajo ognja".

KIPAR FRANCE GORŠE je bil do nedavno edini slovenski upodabljajoči umetnik v Clevelandu, ZDA. Letos so se mu pridružili slikarji Milan Volovšek, Jože Vodlan in Miro Župančič. Prvi je prišel iz Argentine, že zelo znan, druga dva sta mlada in izhajata iz okolice Rimskih Toplic. Vsi štirje so ustanovili umetniški klub "LOK" in pod tem imenom razstavljajo svoje umetnine v Clevelandu in New Yorku, gotovo pa še kje.

DIKTATOR TITO BROŽ se je po mnogih letih brezuspešnega ponujanja končno vendar preinil v Belo hišo ameriškega Washingtona in do rokovanja s predsednikom Kennedyjem. Oba sta bila precej v zadregi, Kennedy ni pustil slikati rokovanja, Tito si je preskrbel "dvojnika", ki je imel nalogo zvoditi demonstrante na napačno pot. Tisti "dvojniki", ki je bil po poročilih res jako podoben Titu, naj bi namesto pravega Tita poslušal vpitje demonstrantov: Morilec, . . . krvoses . . . tiran . . . Tito Grozni . . . itd. Za vsak primer naj bi tudi življenje postavil v nevarnost za Tita. Je pa vendar tudi pravi Tito dosti videl in slišal, kako "dobrodošel" je bil v Ameriki. Pol dežele je Kennedyju resno zamerilo, da si je upal povabiti v Washington človeka, ki ga je predsednik Eisen-

hower odklonil. Bili so pa seveda med Amerikanci tudi številni taki, ki so v svoji naivnosti dokazovali, da je Tito danes "drugačen" kot je bil leta 1957. Kennedy tega pač ne verjame, izgovarjal se je pa s tem, da Tita ni sam vabil, uslišal je samo njegovo dolgoletno moledovanje. To je storil zato, da ne bi Tita porinil še bolj v tovariško naročje Hruščova. Baje je Tita le bolj poslušal, kakih posebnih obljub mu pa ni dal.

Pomemben pozdrav Titu v New Yorku

ZA FEDERALNE VOLITVE, ki bodo v Avstraliji 30. novembra, so po pošti razposlali okrožnice s prošnjo, naj tisk opozori nove državljane na nekaj važnih reči: Volitve so popolnoma svobodne, vsak naj da glas kandidatom po svoji vesti. Volitve so tajne in nihče se nima bati, da bi se razvedelo, koga je volil. Volitve so **obvezne** — vsak državljan **mora iti na volišče**. Toda vsak se mora tedne pred volitvami dati **vpisati v volilni imenik**, drugače ne more voliti. Rečeno je, da nekateri novi državljani mislijo, da je dovolj, če imajo s seboj na volišču državljanski papir. Toda to ne drži. Za vpis v volilni imenik se dobe **prijavnice na vseh pošnih uradih**, stvar je torej kaj preprosta. — Verjetno je ta "opomin" za letoš prepozen, vendar ga objavljamo. Saj bodo še in še volitve. Če kdo letos ni bil prav poučen, naj si pa to za naslednje volitve zapomni!

Misli, November, 1963

V CLEVELANDU, Ohio, je 17. oktobra umrl **Msgr. Matija Škerbec**, bivši tržiški župnik in nato kranjski dekan. Pred vojno je bil doma zelo delaven poleg dušnega pastirstva v raznih organizatoričnih in dobrodelnih smereh. Po vojni se je iz Avstrije naselil v Clevelandu, kjer je njegova delavnost spet vzeveta v enakem smislu. Pridno je sukal tudi pero in je med drugim v znanih brošurah pod naslovom "Rdeča zver, žejna krvi", objektivno popisal strahote komunistične revolucije v Sloveniji. Doma je bil v Starem trgu pri Ložu in je dočakal — kot zlatomašnik — 77 let starosti. Bog mu bodi plačnik!

PREKUCIJA V JUŽNEM VIETNAMU in zaljubljeni umor prejšnjega predsednika skupno z njegovim bratom zbuja po svetu zelo mešana čustva. Da moža nista bila najboljša predstavnika katoliških voditeljev, za kar sta želela veljati, je menda popolnoma res. Sam papež ju je svaril, kot znano. Da ju je pa bilo treba spraviti s pota in s sveta z izdajstvom in umorom, se pa malo komu zdi v redu. Tu v Avstraliji je v imenu svoje domovine izjavil priznani jurist iz Indije, dr. Trikamdas, da je bila prekucija velik nesmisel. Po njegovem mnenju so znane budistične izgrede podpihovali komunisti, Amerikanci so pa sprejeli kričanje o "zatiranju budistov" in krivičnem podpiranju katoličanov. Zdaj se morajo Amerikanci na žive in mrtve otepati očitka, da so prav za prav oni uprizorili prekucijo. Kako si bodo pa uporni generali razdelili s prekucijo pridobljeno oblast in v koliko bodo Amerikancem res pomagali odpraviti komunistično nevarnost s severa, niso majhne skrbi. Kaj če ima nazadnje le prav proslula vdova umorjenega predsednikovega brata, ki je izjavila: S temi umori in prevrati so Amerikanci v Vietnamu ustvarili šele začetek pravih pravcatih zmed, . .

DR. J. KOCE IMA PISARNO V MELBOURNU

Nedavno se je preselil iz Perth in je sedaj naslov njegove pisarne:

37 Heidelberg Road, Clifton Hill, VIC.

Tel. 48-6759

Rojaki širom po Viktoriji se bodo lahko sebnost zglasali pri njem.

Štef Potnik

KONČNO SEM SE TOLIKO UMIRIL, da si vzamem čas in napišem nekaj kratkega za MISLI. Moja pot me je zanesla prav v Holandijo in tu je vse "Duch", razen ljudi iz tujine, ki jih je zelo dosti, tako se mi zdi. Prišel sem v Holandijo na obisk k svojemu sorodniku, ki je tu zaposlen med mnogimi drugimi Slovenci. Je pa zaposlen in zato tudi stanuje precej daleč od drugih rojakov. Zato ne bom mogel pisati o Slovencih v Holandiji, čeprav bi rad. Pa mi bo zmanjkalo časa za obiske po naselbinah. Bom pa napisal kaj drugega, saj se mi je na potovanju iz Rima preko Trsta in potem srednje Evrope nabralo vtisov, da bi napolnili en cel letnik MISLI.

Italijo sem zapustil (s svojim avtom) ob času najbolj živahne tujske sezone. Najbolj se to vidi ob vodah, morjih, jezerih in rekah. Vse živo je bilo ob obrežjih in v vodi, skoraj tako daleč, kot je nelo oko. Človek bi skoraj verjel, če gleda to množico, da drugod po Evropi ni ne vode ne sonca, ko poleti kar pol Evrope rine v Italijo, kjer se na soncu žge, da so hrbti črni kot pri zamorcih, v vodi pa spet ohlaja. Ko sem pa nato voziral po gladkih avtomobilskih cestah preko Evrope, sem z začudenjem spoznal, da je ljudi povsod napretek, pa tudi sonca in vode jim ne manjka. Sploh je vsega dosti in moram reči, da se je Evropa, odkar je nisem več videl, tako spremenila, da je ne bi več poznal.

Slišali in brali smo, kajpada, da je tako in da je največ zasluge pri tem v skupnem trgu! Common Market. V slovenskih listih berem naziv: Svobodno evropsko tržišče. Zanimalo me je, če navaden preprost tujec, ki slučajno zajde v današnjo Evropo, more na lastne oči kaj opaziti, da je Svobodno tržišče v veljavi. Lahko rečem, da je tako. Vzemimo že sam prestop državne meje. Ko sem obstal ob meji Nemčije in Holandske, je uradnik samo moj potni list mimogrede pogledal, pa sem smel naprej. Drugi mi povedo, da marsikje avtomobilistu še ustaviti ni treba, ker ni nič zastanka ob meji. Skozi steklo avta pokažeš, da imaš potni list, pa je dobro. Nekje sem bral, in je menda res ta-

ko, da te samo še na laških mejah vprašajo: "Avete qualche cosa da dichiarare?" Drugod po Evropi povsod, tako pravijo, spada nekdanja carinska kontrola med staro šaro.

V Hamburgu sem si kupil pomaranč in marelic, ki so gotovo prišle iz Italije. Ko sem preračunal denar v lire, sem spoznal, da sem plačal za sadje le malenkost več kot bi v Italiji. Skoraj isto velja o vsem različnem blagu, ki so ga izložbe in trgovine polne do zvrhanosti. Povsod je blago približno enako in cene istotako. Sicer pa Evropa nima le svobodnega skupnega tržišča, ima tudi skupno delavništvo. Začuda dosti je povsod delavcev iz tujine — če se sploh še lahko reče, da je človek na primer iz Italije v Nemčiji tujec. Saj je po nekaterih mestih po Nemčiji do 50,000 laških delavcev, da drugih ne omenjam. Bilo je tudi na tisoče dalevcev iz Jugoslavije, pa sem nekaj ujel, da jih Nemčija ne sprejema več, ker so nekateri napravili tisto znano rabuko z napadom titovske trgovske misije pri Bonnu. Ne vem, če je vse točno, ker govornice sem slišal jako različne.

Avtomobilske ceste so nekaj lepega, pa tudi skoraj pošastnega. Promet drvi v obeh straneh, da te obliva kurja polt. To velja prav posebno za promet ob Renu in to na obeh straneh te ogromne reke. Pa če hočeš priti kam naprej, se moraš držati "autobahnskih" cest. Imaš sicer na razpolago tudi druge, manjše, ali navadne, toda po njih ne prideš nikamor. Po njih vozijo velikanski tovornjaki, ki te zadržujejo v liniji. Prehitevati jih je skoraj nemogoče, ker nimaš nikjer proste poti. Od druge strani je namreč pritisk vozil prav tak. Človek se čudi, zakaj tak ogromen cestni promet, ko je vendar poleg avtomobilov tudi promet po Renu s težko obloženimi ladjami, na obeh bregovih železnica, nad teboj v zraku pa polno letal. Res je Svobodno tržišče napravilo iz zapadne Evrope nekaj, kar bi si pred leti komaj v sanjah mogli predstavljati. Mislim, da beseda o "Združeni Evropi" nikakor ni več utopija. Njena gospodarska povezanost je ustvarila vzdušje, ki je premagalo že dosti medsebojnih trenj. Dosti lahko si je misliti, da bodo tudi politične meje začele padati, ne da bi se Evropa sama ali pa zunanji svet tega zavedal ali se rodilo kako odporno gibanje. Pravijo, da De Gaulle lahko vodi svojo politiko kot glava Francije, narod pa dobiva svoje misli in čustva v isti meri od drugod, kot jih ima ostala Evropa. Ta je pa zaverovana v svoj napredek in je tudi lahko. Jaz ne poznam Amerike, verjamem pa lahko, kar tukaj trdijo, da je Evropa v svojem razvoju zadnjih deset let že dosegla Ameriko. Pristavljajo seveda: ne povsod v enaki meri. Pa če bo šlo tako naprej, bo ta omejitev kmalu odpadla. In zakaj ne bi šlo naprej?

marjev na svetnikov grob. Samo pri oltarju nad grobom vsako leto razdele pol milijona sv. obhajil. Bazilika se s svojim bizantinskim slogom, polnim kupol in stolpov, drzno dviga v modro nebo. Notranjščina je stroga, umerjena, temačna, vsakogar sili k molitvi. Saj smo vsi božjepotniki od zibelke do groba. . .

★

Bogat jesenski dar razpošilja v teh dneh celovška Mohorjeva družba v širni svet. Kakor rodovitna jabolana je, s katere padajo zlahtna jabolka in se kotalijo po senožeti otrokom pod roke. Vi tam doli, na najbolj oddaljeni celini, boste morali potrpeti, preden ladja pripelje do vas letošnji knjižni dar. Vsekako pa boste imeli branje za božič in novo leto. Pomagajte vsi delavnim poverjenikom, da bomo kmalu šteli TISOČ avstralskih Mohorjanov!

Verjemite, veliko dobrega dela napravi Mohorjeva Družba z vašim funtom, ki ga daste za knjige. Odplačuje ogromen tiskarski obrat, vzdržuje dom za fante in dekleta slovenske gimnazije v Celovcu, gradi akademski dom na Dunaju, znani KOROTAN, in tako dalje.

Tistim, ki bi hoteli še naprej biti "zastonjkarji" med vami, dajte letošnje knjige samo povohati, ne brati na vaš račun! Morda jih boste le izbezeli, da se bodo tudi sami naročili in potem ostali zvesti Mohorjani za vse življenje, kot so bili njihovi predniki že nad sto let!

★

Kako pa drugače? Primerno je angleško ime za jesen — Fall! Tudi naš jezik pozna svoj "listopad". In je tu zahvalna nedelja. Cerkve so okrašene z venci žita, koruze, sadja, grozdja. S temi blestečimi simboli žetve in polnih žitnic, shramb in kleti, ovenčana hitro mine. Za njo nastopi prava jesen. Sedaj že poganjajo zelene bilke pšenice in rži za žetev v prihodnjem poletju.

Megleno, hladno, deževno jesensko vreme zelo sliči avstralski zimi, le da je ta dosti bolj sončna in prijazna. Kdor v avstralskem podnebnju zdihuje za zimo v alpskih deželah, pač rad obuja spomine na kratke sprehode v medlem jesenskem soncu, na domače večerne ure za zapečkom, na tihožitje v družinski domačnosti in na svežo zabavo v zimskem športu. Pozablja pa na težavno pravljanje ali skopo kupovanje kuriva, kožuhov ter na vse neprijetnosti mraza, megle, snega, ledu ter mlakuž ob umikanju zime. Vse drugače pa govorijo povratniki, ki obratno sanjarijo o sončni Avstraliji, kamor jim uhajajo želje. Nazaj!

Listje pada z drevja, šumno tone v grob. Listopad — mesec rajnkih bo, ko boste to brali. Spominjal nas bo naših dragih, ki jih je božja dekla smrt odmaknila od nas. Poslednje bele in rume krizanteme krasijo pokopališča, s skrbjo in okusom negovana. Zlasti ob večerih so naša pokopališča tukaj jezerca lučk in svečk. Kakor da bi ti plamenčki hoteli odrivati zimo, da ne bi prehitro z belim prtom pregrnila grobove, pa tudi gore in doline vse vprek.

Pa zima se odriniti ne bo dala. In ko bo prišla, bom moral tudi jaz vzeti slovo od domovine in se vrniti v privajeni dušnopastirski delokrog v poletni sončni Avstraliji. Bog živi vas vse do srečnega svidenja! S prisrčnimi pozdravi — vaš dr. Ivan Mikula.

◆◆◆◆◆◆◆◆

Z MARIJO POMAGAJ V DRUŽINSKO SOBO!

LEP OBİČAJ smo uvedli za zaključek poročnega obreda slovenskih parov. Ko novoporočenca s pričami in duhovnikom opravita vse predpisane podpise, sledi slovesna izročitev poročnega lista — in podobe Marije Pomagaj. Poročni list (Marriage Certificate) poda duhovnik ženinu z desnico, istočasno pa nevesti z levico Marijo Pomagaj z besedami: Vodi Marija po pravi vaju poti! Njena podoba pojdi z vama v vajino bivališče!

Slika na desni kaže tak obred ob poroki Jakoba Rejca in Fanike Doberšek v Paddingtonu, kamor sta se prišla poročiti iz Canberre.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Poročilo o Slomškovi šoli, Sydney

Preden se pod toplim soncem preveč polenimo, naj napišem par vrstic o naši šoli. Tako bodo tudi doli v Viktoriji vedeli, da smo še pri življenju.

Trenutno imamo v naših dveh šolah velike skrbi. Pripravljamo se na končne izpite, ki jih bomo imeli v drugi polovici novembra. Od teh izpizov odvisi ocena učencev v letnem spričevalu in — razdelitev nagrad! Otroci so že nekje zvedeli, da bo glavna nagrada fotografski aparat z vsemi prikljinami. Kdo ga bo dobil?

V začetku decembra bo obiskal naše otroke Miklavž z angelčki in tudi parkeljni. Nekateri naših otrok ga bodo prvič videli. Seveda bo tudi vse otroke obdaroval.

V oktobru smo imeli v šoli v Condell Parku tudi dva prvoobhajanca: Edito Logarjevo in Karla Ovijska. Lepo smo jima čestitali. Morda bosta poslala fotografije za MISLI.

Naučili smo se letos kar precej. Obisk v Condell Parku je naravnost vzoren, v Cabramatti pa prihajajo nekam neredno. Upajmo, da se bo tudi tam obisk zboljšal.

Končno naj izrečem zahvalo dvema prijatelje-ma naše šole: gg. L. Mozetiču in učitelju petja Vinku Kobalu. Prvi nam je okrasil rezred v Condell Parku, drugi pa nam napravil nove klopi.

Lep pozdrav vsem koticarjem pošilja

učitelj.

KONDOV MARTINEK v Petershamu, Sydney, bo šele čez 22 let novomašnik, pa se že zdaj rad obleče — po svoje — in "mašuje", kajpada tudi — po svoje.

Moj prvi dopis Kotičku

V Slomškovo šolo hodim redno in zelo rada. Tudi pri šolskih prireditvah nastopam. Na očetovskem dnevu sem deklamirala, moja sestra je pa igrala na mandolino. Sestrična Silvica Peganova je igrala na klavir. Nastopili so tudi drugi otroci. Zelo sem bila vesela, ko sem skupno z Marino in Silvico dobila nagrado. Bila je škatla slaščic in negeljčki.

Prilagam risbo, ki jo je za urednika MISLI napravila Silvica. Je še premlada, da bi pisala, zato pa pošilja risbo, da boste bolj veseli. Lepo pozdravlja

Alida de Domizio, Condell Park, Sydney

Bili smo v živalskem vrtu

Ker še ne znam dobro slovensko, sem naprosila g. učitelja, da mi je pomagal pri tem spisu. Prejšnjo soboto je šla naša družina v živalski vrt. Tudi sestrična Silvica je bila z nami. Imeli smo se zelo dobro in smo videli vse mogoče živali. Domov grede smo se malo ustavili pri prijateljih. Dober zrak in sonce sta nas tako utrudila, da sem doma šla naravnost v posteljo.

Naj še to povem, da imam zelo dobro sestro, ki je naša Alida. Vsak večer pomije posodo, jaz jo pa obrišem. Imam tudi majhnega brata, ki še ne more hoditi, zato tudi ne prihaja v Slomškovo šolo. Kadar bo dovolj velik, ga bova s sestro jemali s seboj. Zdaj pa lepe pozdrave vsem!

Marina de Domizio, Condell Park

Izlet na Mt. Macedon

Že za Fathers' Day nam je očka obljubil, da nas bo peljal kam na izlet, ker smo bile pridne. Pa smo šli v nedeljo na Mt. Macedon.

Vso pot smo peli in še na vrhu hriba, da je odmevalo po dolini, posebno tisto: Po jezeru bliz Triglavu. Samo da Mt. Macedon nima treh glav. Pe je vseeno lep. Ima veliko smrekovih gozdov. Na vrhu je tudi velik spomenik. Od tam se vidi daleč naokrog. Tudi na poti domov smo peli, pa ne več tako dobro. Cvetka se je namreč peljala v avtu naših prijateljev in tako smo izgubili eno pevko.

Pa to še moram povedati: Prejšnji mesec sva bili Majda in jaz pri sv. birmi in tudi Mesarjeva Majda. Bilo je lepo. Od naših botric smo dobile le-

pa darila. Takrat so nas obiskali tudi Tomažičevi iz Myrtleforda. Z njihovimi otroci smo se igrali. Lili je obljubila, da bo spet kaj napisala za Kotiček. Naša Cvetka pa je prejela prvo sv. obhajilo in zdaj gremo vse tri skupaj ob nedeljah k obhajilni mizi.

Ker ja p. Bazilij oznanil, da bomo zidali novo cerkev, smo se zmenile, da bomo tudi me kaj pripesvale. Malo manj sladolegov in bonbonov, ali pa potegnemo naše prijatelje za rokav ter jim pokazemo šparovček.

Lepe pozdrave Tomažičevim in vsem Kotičkarjem.

Jožica Uršič, Melbourne

Napravili smo hitch-hiking

Bilo je neko nedeljo popoldne. Ko smo končali slovensko šolo v Kew, bi morali iti domov. To nedeljo ni mogel priti po nas brat naše učiteljice, ki nas navadno odpelje. Gledali smo se pet. Gdična Anica je

rekla, da naj gremo na avtobus, pa mi nismo hoteli. Rekli smo, da pojedemo peč. Mahnemo jo dol proti Yarri. Dohiti nas g. Grandovec in povabi v avto, a mi nismo hoteli. Meni se je zdelo imenitno hoditi peč. Pripovedovali smo si zgodbe ali se pa podili. Včasih se nam je kdo smejal iz avta na cesti.

Počasi se je začelo mračiti in nas so že bolele noge. Pot se mi je zdela zelo dolga, z avtom smo pa kar naenkrat v Kew. Potem smo spremljali eno punčko ne njen dom, Anico Mandelj. Vodila nas je po tolikih zavitih ulicah, da smo že sumili, če sploh ve, kje je doma. Nekateri smo tudi godrnjali, posebno, ker se nam je ona samo smejala. Končno smo le prišli do njihove hiše. Njeni starši so nas lepo sprejeli. Ker so vedeli, da smo utrujeni, so nas vse nabasali v svoj avto ter vsakega odpeljali na njegov dom.

Tako smo tisto nedeljo končali slovenski pouk in — hitch-hiking. Tisto noč sem potem zelo dobro spal.

Slavko Cvetko, Melbourne

UGANKA OB KROMPIRJIH

Jože Grilj

Štirje utrujeni in lačni planinci so prišli pozno v noč v hotel in želeli večerjati. Ker je v hotelu čez dan vsa zaloga hrane pošla, so jim mogli obljubiti samo skledo krompirja, ki ga bodo hitro skuhal. Slabe volje so planinci šli v skupno sobo. Kar oblečeni so se zavalili na posteljo, da bi počakali na krompir. Trije so se pogovarjali, četrti je pa rekel: "Dajte mir, sem strašno zaspan. In če bom že spal, ko strežnik prinese krompir, me nikar ne budite. Bolj me bo okrepčal pošten spanec kot tisti puhli krompir."

Oni trije so umolknili, četrti je pa že smrčal. Toda tudi ostali trije so zaspali preden je strežnik prinesel krompir. Malo čudno je pogledal, zmignil z rameni, postavil skledo na mizo in odšel.

Čez čas se eden zbudi, od same lakote ni mogel spati. Zagleda skledo in prešteje krompirje. "Tretjino jih lahko pojem, ko se je četrti odpovedal večerji." Tako napravi in spet leže spat.

Kmalu se zbudi drugi in plane k skledi. Nič ne ve, da je eden že jedel. "Tretjino jih lahko pojem, ko se je eden odpovedal večerji". Tako napravi in leže nazaj spat.

Zbudi se tretji, takoj ga privabi skleda. Prešteje krompirje in se razjezi, da so jim tako malo skuhal. "Tretjina je vendar moja, saj je oni rekel, da se odpoveduje večerji". Použije torej svoj del, se še enkrat pojezi na hotelirja in leže nazaj. Že ga je objel trden spanec.

Misli, November, 1963

Končno se zbudi tudi četrti. Vonj po krompirju mu udari v nos. Spomni se, da se je bil odpovedal večerji, pa kaj za to? Oni mirno spijo, želodec pa kruli, da je strah. Stopi k skledi — tristo peklenščkov, ali je hotelir samo toliko krompirja skuhal! Jezen je, da bi najrajši vse krompirje pograbil, pa, duša poštena, zaveda se, da mu je dovoljena samo četrtina. Použije torej četrtino, vrne se spat.

Zgodaj zjutraj pride strežnik po skledo in se čudi, zakaj je v njej še vedno 6 celih krompirjev. Vsi štirje planinci pa smrče, da take muzike zlepa nikjer. Zmigne z rameni, pograbi skledo in odide.

Nastane vprašanje, koliko krompirjev je bilo v skledi sinoči, ko jo je strežnik prinesel. Seveda je tudi vprašanje, koliko krompirjev je vsak planinec pojedel. Zato je zgoraj zapisano: Uganka ob krompirjih.

Reši jo, če si kapac!

KLUB TRIGLAV SYDNEY

vabi na zabavo

v soboto 23. novembra ob 8 zvečer.

DISPENSARY HALL

432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba
Vsi lepo vabljeni

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Slovenska molitvena zveza želi, da bi naši ljudje veliko molili v isti namen in ga obračali posebej na našo domovino. Da bi naš narod doma in po svetu zvesto stal ob Cerkvi, učiteljici narodov! In da bi svetne oblasti ne ovirale udeleževanja koncilskih predpisov.

V MARRICKVILLE JE BILO LEPO

Službe božje
Nedelja 17. nov. (tretja v mesecu): Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30.

Nedelja 24. nov. (četrti v mesecu)
Villawood (Gurney St.) ob 10:15
Sydney (St. Patrick): ob 10:30

Nedelja 1. dec. (prva v mesecu) Blacktown ob 11:30

Nedelja 8. dec. (druga v mesecu) Sydney, St. Patrick ob 10:30

Nedelja 15. dec. (tretja v mesecu): Leichhardt, sv. Jožef, ob 10:30

SLOVENSKA MOLITVENA ZVEZA

Splošno "Apostolstvo molitve" je za ta mesec naročilo moliti: da bi verniki po vsem svetu — duhovniki in laiki — z najboljšo voljo sprejeli odločbe vesoljnega zbora in jih nemudoma začeli izvajati.

LEP PRAZNIK Kristusa Kralja, prijazen dan z lepim vremenom, izredna prilika ob pričujočnosti štirih slovenskih duhovnikov, pa še mikavnost mogočne cerkve v Marrickvillu, končno pa tudi vedno večja priljubljenost naših romarskih izletov — vse to je pripomoglo, da se je zbrala zares lepa skupina naših vernikov na oktobrskem romanju. Morda največja doslej, gotovo vsaj 300. Vseh romanj smo doslej imeli 20.

Vedno smo imeli dosti lepo vreme, večinoma zelo lepo. Resnično skvarilo nam vreme nobenega romanja ni. Naslednje romanje bo pa šele v marec 1964.

Iskrena hvala vsem udeležencem na romanju v Marrickville, posebno tistim, ki ste z aktivnim sodelovanjem pripomogli k uspehu v cerkvi in nato v dvorani: pevskemu zboru, godbi, otrokom in drugim.

IZ ROKAVA P. ODILA

ŠE JE NEKAJ OSTALO V ROKAVU o Kristusovi Cerkvi, da doženemo, katera je prava. Važno je, da vemo, kako je Kristusova Cerkev urejena, ali — kot pravimo — kakšna je njena ustava.

Cerkev je Kristusovo kraljestvo na zemlji. Vsaka vladavina mora imeti ustavo, po kateri se vlada. Brez ustavne uredbe je sama zmeda.

Kristus sam, ustanovitelj Cerkve, je dal svojemu kraljestvu ustavo ali njeno notranjo uredbo. Ni je dal na voljo ljudstva, ni se posvetoval z mogočnjaki tega sveta, ni poslušal mnenja raznih strank. Cerkev ima namreč nadnaraven namen in tu je Kristus neomejen gospodar. Kako naj odreši svet, ni vprašal ljudi. Tako jih tudi ni vprašal, ko je ustanovil Cerkev, kako naj bo urejena.

Cerkev vladajo predstojniki, ki prejmejo svojo oblast naravnost od Boga. Prvi so bili apostoli z nalogo, da vernike poučujejo, posvečujejo in vla-

dajo. Isto nalogo imajo njihovi nasledniki — škofje s papežem na čelu. Apostolu Petru je dal vrhovno oblast tudi nad ostalimi apostoli. Tako uredbo Cerkve imenujemo hierarhično uredbo, to se pravi, da je sveta in ima svoj izvor v Bogu samem. Tako uredbo zahteva nadnaravni namen Cerkve. Gre za širjenje verskih resnic in večne resnice niso odvisne od števila glasovnic. Gre za prerojenje duš v milosti božji — ne more ga dati množična ljudska volja. Pri vsem ima Kristus sam zadnjo besedo. To je tudi odločno povedal, ko je dejal apostolom: "Kdor vas posluša, mene posluša, kdor vsa zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal" (Lk. 10.16.)

Kar je določil Jezus, ne more nihče spreminiti. Uredbe in ustave držav se lahko spreminjajo. Pri njih gre za svetne zadeve in pri tem imajo

besedo ljudje. Temeljna uredba Cerkve je nespremenljiva in nobena svetna oblast je ne sme podirati. Poskušali so to svetni oblastniki že zelo pogosto, pa Cerkev s svojo božjo uredbo je preživela vse. Ne bom jih našteval, samo nekaj naj omenim, kar je pomembno za vse čase, tudi za današnjega:

Zelo znan oblastnik, ki je hotel Cerkev spraviti pod državno oblast, je nemški kancler Bismark iz prejšnjega stoletja. Pa so se pojavile v izložbcnih oknih na najbolj vidnih mestih zanimive slike: Iz morja se dviga ogromna skala. Od vseh strani se zaletavajo vanjo mogočni valovi. Okrog skale je ovita debela vrv. Nekaj mož stoji na bregu, rokave imajo zavihane. Z vsemi silami vlečejo vrv, da bi skalo premaknili in prevrnili v morje — na skali namreč stoji cerkev sv. Petra v Rimu. Za možmi, ki se zaman trudijo, stoji satan in se posmehuje: Skoraj dva tisoč let se že napenjam z vsemi silami, da bi to skalo zdrobil in bi stavba telebnila v morje, a zaman. Smejem se vašemu klavernemu početju."

Apostoli so sprva sami izvrševali od Jezusa podeljeno oblast. Bili so prvi škofje Kamor so prišli oznanjat evangelij, so vernike povezali v vidno družbo in družbi dali vodnika — škofa. Ta je imel v svojem delokrogu pravice apostola. Tako so nastale verske občine — škofije. To se nadaljuje iz roda v rod, zakaj Jezus je odločno povedal: "Jaz ostanem z vami vse do konca sveta." (Mat. 28,20.)

Cepljen lesnik postane zlahko drevo in rodi nešteto nadaljnjih cepičev, pri tem pa ne izgubi nič od svoje zlahkosti. Prav tako so mogli apostoli svojo od Kristusa dobljeno oblast deliti mnogim drugim, ne da bi jo sebi zmanjšali. To se nadaljuje skozi vse čase prekucije v svetu.

Vso to uredbo lahko vidimo in jasno prepoznamo v katoliški Cerkvi, ki ji s svojimi škofi vred načeljuje papež v Rimu.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Rosemary Skurnik, Artarmon, oče Maks, mati Ljudmila r. Grager. Botrovala Stanko in Justina Mohorko — 7. sept. 1963.

Olga Horvat, Erskineville, oče Franc, mati Olga r. Balazic. Botra Anton in Gizela Špiclin — 7. sept. 63.

Danilo John Šircel, Dulwich Hill, oče Milan, mati Silva r. Matko — 7. sept. 63.

Irena Kobal, Camperdown, oče Ivan, mati Francka r. Pavlovec. Botra Filip in Mira Kobal — 14. sept. 63.

Diana Markočič, Punchbowl, oče Jože, mati Felicita Erzetič. Botra Janez in Cvetka Klavžer, — 22. sept. 63.

Bogdan John Bavčar, Fairfield, oče Ivan, mati Doroteja Breclj. Botra Boris Sluga in Adrijana Kobal — 20. okt. 63.

Peter Jožef Brala, Cabramatta, oče Mate, mati Angela r. Grlj. Botrovala Drago in Marija Grlj — 10. okt. 63.

Anette Antonija Robič, Burwood, oče Maks, mati Marija r. Celin. Botra Karlo in Francka Celin — 26. okt. 63.

Marija Sotlar, Camperdown, oče Alojz, mati Aristea Kalinganis. Botra Rino in Tereza Marenti — 27. okt. 63.

Dorica Tatjana Kmetič, Newtown, oče Lojze, mati Kristina r. Tomažič. Botra Franc in Justina Tomažič — 2. nov. 63.

Adrijan Zorec, Paddington, oče Mirko, mati Ema r. Koblar.

Viljem Janez Poropat, Blacktown, oče Anton, mati Bernarda r. Baša.

Peter Zalec, Blacktown, oče Franc, mati Silvia r. Maver.

P o r o k e

Franc Kodrun, iz Zavodnja in Marjeta Opec iz Murske Sobote — 26. okt. 1063.

Franjo Lovkovič iz Hrvatske in Stanka Martinjak iz Kranja — 9. nov. 1963.

Franc Mlinarek iz Maribora in Stanka Benčič iz Zagreba — poročena v Canberri 9. nov. 1963.

Mirko Zorec iz Ptuja in Ema Koblar iz Brezovice pri Trstu — 9. nov. 1963.

Mrtvaški zvon

Dne 1. oktobra je umrl za srčno kapjo rojak **Vladimir Koman**. Pred tedni, ko ga je prvič zadel kap, je bil spreviden na domu. Ko ga je zadel ponovno, je ostal v nezavesti. Prepeljali so ga v bolnišnico v Lidcombe in tam je izdihnil. Pogreb je bil po katoliškem obredu na pokopališče Rookwood. Rajni je bil ljubljanski rojak in pred vojno armadni častnik. V Avstraliji je bival nekako 12 let. Naj v miru počiva!

NEW SOUTH WALES

Mona Vale. — Zadnjič sem morala nekaj poročil izpustiti, ker sem skoraj zamudila dan, ko urednik še sprejema dopise. Zato danes še nekaj vesti od nas. Najprej bi rada izrekla sožalje družini Kozar ob izgubi hčerke in vnukinje, ki je bila pokopana z angelsko mašo na pokopališču Mona Vale. Povem naj tudi, kaj mi je telefoniral Perkov Marček in lepo po slovensko povedal. Moram javno čestitati, kako lepo zna po naše. Grda lisica je spet prišla k njegovim račkam in skoraj vsem pojedla vratove. Deček je bil ves razburjen in žalosten — kaj bi ne bil! Bolj veselo je poročilo o praznovanju 20. rojstnega dneva Sinigojeve Aide, ki je bil obenem njen zaročni dan. Aida je že več let uslužbena pri Channel 2. Na omenjeni dan je vpričo 200 povabljenecv veselo zaplesala valček s svojim zaročencem Ivanom Tomažičem. Vsi smo jima čestitali. Vsi povabljeneci smo se res lepo imeli in smo bili hvaležni za priložnost, da smo bili skupaj. Ali bi ne bilo lepo, če bi se slovenske žene in dekleta nekako organizirale za prirejanje sestankov, čajank, izletov in podobnih reči. Iz drugih krajev, kjer živijo Slovenci, zlasti v Ameriki, je polno takih poročil, zakaj bi jih pri nas ne posnemali? Saj smo od doma vajene članstva v raznih društvih, tu smo pa vse preveč vsaka zase. Ko omenjam domovino, naj povem, da sem dobila od tam poročilo: Po 18 letih je svoje sestre na Rakeku obiskala gdična Pepca Beričič iz Clevelanda. Vse je bilo veselo. Obiskala je tudi mojo mamo. To omenjam, ker vas je mnogo tu, ki ste poznali družini Beričič in Baraga. — H. Stanjokovič.

Stanmore. — K poročilu o proslavi sv. Cirila in Metoda v Padričah na Tržaškem bi dostavil, da so imeli tako proslavo tudi v Brjah nad Rihemberkom na Vipavskem. Tam je namreč tudi cerkev, ki je posvečena svetima bratoma. Tudi ta je "edina" v svoji škofiji. Maševal je novomašnik z mirenškega Grada v slovanskem jeziku. Nastopili so okoliški pevski zbori, ki jih je zelo številna množica udeležencev z navdušenjem poslušala. Prav tako se je podobna proslava vršila 8. septembra na Sveti Gori z veliko slovesnostjo. Sveta opravila je opravil belgrajski pomožni nadškof Bukatko, ki ga je spremljal zbor duhovnikov vzhodne-

ga obreda. Nato se je nadškof napotil proti Ameriki in Kanadi. V obeh deželah je vodil proslave v čast sv. bratoma, ki so povsod zbujele veliko pozornost. — Lucijan Mozetič

VICTORIA

Melbourne. — Poskušala sem napisati dolg članek za MOŽA in ŽENO, pa mi ni šlo od rok. Prav za prav sem prišla samo do naslova, ki se glasi: "Tako pocukranega pa spet ne!" Kaj sem hotela povedati? Spominjali se boste, da sem bila jaz prva, ki sem se v MISLIH pritožila nad pisanjem dr. Trstenjaka, ki je dolgo samo ženske žigosal, moškim se pa prilizoval. Tako se je vsaj meni zdelo. Vseh zakonskih težav naj bi bile kri-ve me babnice, moškim je pa že naprej dajal odvezo za vse grobosti, ki jih povzročajo ženam. Vse ženske, ki beremo, kar stoji pod MOŽ in ŽENA, smo si na tihem in na glas želele, da naj bi tudi dedci dobili kakšen dober nauk. To smo počasi doživele, moram priznati. Ampak tistega pocukranega človeka, ki smo o njem brale v septembru pod naslovom "On zna", bi pa tudi ne bilo treba tako hvaliti. Saj se bere kakor pravljica, ker takih moških v življenju ni. Pa bi jih tudi ne marale. Tisti ni imel prav nič hrbtenice, ves je bil iz testa in v testu je moralo biti več cukra kot moke. To pa tudi ni za nikamor. Komaj za pravljico, kot sem že rekla. Surovina moški res ne sme biti, če pa vsaj včasih malo ne zarobanti, bi ga pa jaz tudi ne marala. Naj pišejo knjige, kar hočejo, življenje pa bo vedno učilo, da smo moški in ženske iz mesa in krvi, ne pa iz vode in cukra. Zato pa tudi nismo ženske mucke, da bi nas moral dedec samo božati. Naj končam z besedami pregovora, ki pravi: Vse, kar je prav! — Marija N.

Newport. — Sedaj bo kmalu 4 leta, odkar je moj mož naročil MISLI. Vesela sem, ko vidim, da list napreduje. Zanimiv je včasih bolj, včasih manj. Nekateri mislijo, da je v njem premalo posvetnega. Jaz zase imam nekaj praznik v hiši, kadar dobim MISLI ali pa kak list od doma. Vsekakor duh potrebuje svoje hrane, kakor telo svoje, da more živeti. Za večino nas je telesne hrane v Avstraliji dosti, duševne pa nam manjka, se mi zdi. To čutimo v sebi kljub vsem zunanjim dobrinam. Posebno taki, ki smo še na dom navezani ter na domače šege in navade in pa na naravne lepote

naše domovine, ki je res krasna, da jo človek občuduje. Glede MISLI menim, da bi bilo lepo, če bi objavljali tudi kake spomine na naše velike slovenske može, na njih rojstne in smrtne kraje. In pa kako povest ali pesem naših velikih pesnikov in pisateljev, ko jih imamo toliko. Kako rad je moj mož bral povest "Tonček s Potoka" — kdo bi se ob takem branju ne spominjal svoje lastne mladosti. Naj končam s prav lepimi pozdravi. — **Tinka.**

Bell Park. — Prav lepo se zahvaljujem za tako redno pošiljanje MISLI. Z velikim veseljem prečitam list, ki mi je zelo dragocen. Vse je v njem tako lepo po domače napisano. V listu najdem veliko tolažbe, ko obujam spomine na prelepi slovenski jezik in domovino. Bog daj, da bi naš list še dolgo in vedno z večjim uspehom nadaljeval svoje veliko delo v prid nas Slovencev, ki smo razkropljeni po vsej Avstraliji. Najlepši pozdrav vsem ljubiteljem MISLI — **Veronika Čeh.**

Glenroy. — Večkrat sem brala v MISLIH ime ni Francka Anžin in Ljubo Pirnat. Zanima me, če je Francka doma iz Grobelj, Ljubo pa iz Jarš pri Domžalah. Želela bi, da se javita na moj naslov, ki sem tudi iz Jarš. — **Ivanka Tomazič, 10 Hilton St., Glenroy, Vic.**

Brisbane. — Po daljšem molku se spet malo oglasim želeč vse dobro. Naknadno so k zbirki za Martina Šilca prispevali še sledeči: Franc Vodopivec £10, Franc Fatur in Franc Blatnik pa vsak £5, Iskrena hvala! Martinovo stanje se počasi zboljšuje. Ob koncu tedna lahko gre domov, da vsaj nekaj ur preživi izven bolniških zidov. S tem pa ni rečeno, da se bo v kratkem vrnil za stalno v našo sredo. Opaziti je sicer vračanje poškodovanih živcev v normalno stanje, toda še dolgo bo ponesrečenec navezan samo na zdravniško pomoč. Seveda se vsi veselimo napredka, kolikor ga pač je, in želimo rojaku stalnega napredka v smeri okrevanja. — Sestra mi poroča iz domovine, da so občinski može mesta Ljubljane odobrili kredite za zgraditev prepotrebne nove bolnišnice. Sedanje bolnišnica, še pod Avstrijo zgrajena, je bila že pred vojno popolnoma nezadostna. Pozdravljamo novico, da bo vendar Ljubljana dobila novo centralno zdravstveno ustanovo, ki bo Slovenijo vredno predstavljala. Načrti predvidevajo, da bo nova bolnišnica ena sama zgradba — 18 nadstropij obsegajoča stolpnica. — **Janez Primožic.**

vabi na

MIKLAVŽEVANJE

V SOBOTO 1. DECEMBRA 1963 OB 7. URI ZVEČER

PALINGS KONCERTNA DVORANA, I. NADSTROPJE, ASH STREET, SYDNEY.

(nasproti Wynyard postaje)

Prisrčno vabljeni vsi otroci in člani pevskega zbora. Obdarovani bodo vsi otroci.

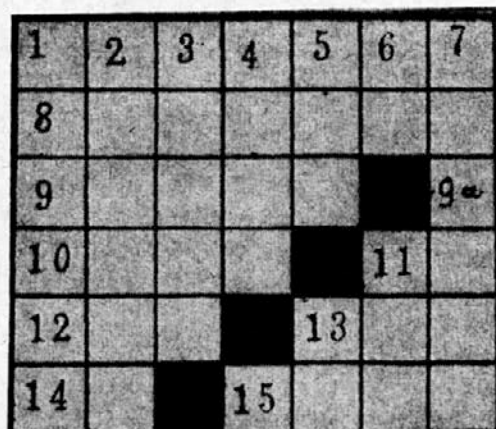
DARILA SE SPREJEMAJO DO 8. URE

Po odhodu Miklavža razdelitev spričeval slovenskih šol in nagrad.

SLOV. DRUŠTVO SYDNEY

K R I Ž A N K A

Vodoravno:

- 1 poln strupa
- 8 topliški kraj na Hrvaškem
- 9 porozen luknjičav kamen
- 9a predlog
- 10 pokrajina v Grčiji
- 11 kratica za nebeščana
- 12 stara dolžinska mera
- 13 časomer
- 14 predlog
- 15 vrsta ribe

Navpično:

- 1 zaključki
- 2 telovadno orodje
- 3 brzica (angl.)

- 4 vstaja, prevrat
- 5 gostija
- 6 število
- 7 imenovan (hrv.)
- 12 pol srenje
- 13 22. in 13. črka

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

- £ 3-0-0: Ivan Hrovat;
- £ 2-0-0: Slavko Štrukelj, Ivan Makovec, Ludvik Pirnat, Mario Vidrih;
- £ 1-0-0: Guido Florenini, Anton Premrl, Franc Grl, Fr. Valenčič, Ivan Legiša, Miha Žilavec, Martin Pirc, Jelka Purič, Andrej Grlj, Marijan Kocjan, Viktor Cucek, Anton Laznik, Franc Vrabeč;
- £ 0-10-0: V. Vitežnik, Alojz Žagar, Leop. Urbančič, Ivana Hudoklin, Marija Birska, Franc Zafaran, Jordan Belich, Anton Šajn, Stan Novak, Marija Prelec, Franc Galun, Vinko Joželj, Alojz Sejjak.

Prisrčna hvala vztrajnim darovalcem! Obudovanja vredni!

Čudim se pa tudi tistim prejemnikom MISLI, ki se še v DESETEM mesecu leta niso domislili, da prejema list IZ SKLADA in ne iz naročnine!!! In koliko takih je? Rajši ne povem — morda bodo pa vendar še poslali. Nič lepo se nam ne zdi, da nekako POLOVICA prejemnikov lista z darovi v SKLAD plačuje list nekako tretjini prejemnikov, ki sami niti naročnine ne pošljejo. Moral sem to povedati, čeprav bom morda dobil spet pod nos od Marije N. v Melbournu . . . Upravnik.

VESELA IGRA: PRI BELEM KONJIČKU

Igra pride na oder v soboto 16. novembra ob 7:30 zvečer.

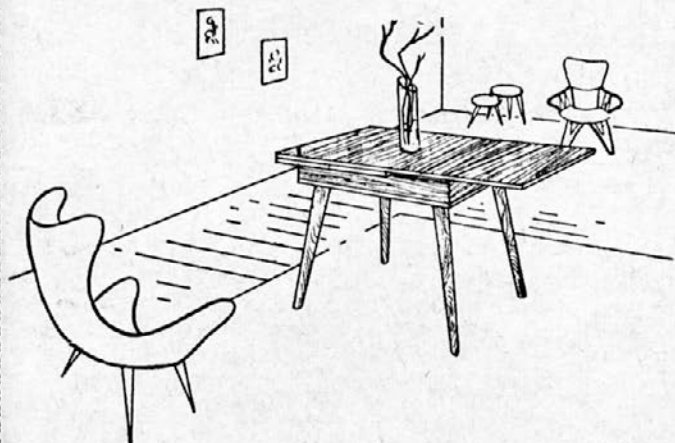
V velikem poslopju Y W C A — 189 LIVERPOOL ST., Sydney, tik ob Hyde Parku MALO VZHODNO od MUSEUM postaje.

Velika dvorana s sijajnim odrom.

VSE PRAV LEPO VABI VDANI

BELI KONJIČEK

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHISTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

GRAMOFONSKE PLOŠČE SLOVENSKE

PESMI

Poje pevski zbor TRIGLAV v Melbournu

Dve plošči, vsaka stane £ 2-0-0

I. — Sinoči je luštna noč bila — Pobratimija — Kaj ti je, deklica — Vinček moj — Dekle na vrtu — Briška — Od Celja do žalca — Klic Triglava — Orkester.

II. Regiment — Kako bom ljubila — Furmanska — Ne tožim — Peklenski večer — Hišica ob cesti — Gor čez jezero — Angelček varuh moj — Rasti, rožmarin — Slišala sem ptičko pet — Orkester.

Plošče dobite pri p. Baziliju v Kew in v Slov. Domu.

V Sydneyu pri p. Odilu v Paddingtonu

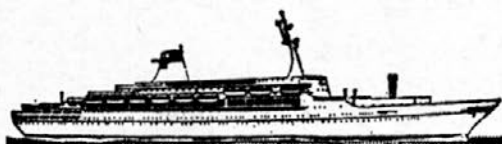
Za nakup se priporoča zbor TRIGLAV

V Evropo — Poceni in Luksusno!

Če imate v načrtu potovanje v Evropo, potujte na modernih ladjah Galileo ali Marconi, svetuje Lloyd Triestino. Sijanja vožnja! Obe ladji imata razkošne kabine prvega razreda in cenene turistične kabine.

Videli boste veliko zanimivega sveta in uživali zabavno življenje na krovu. Niti minuto se ne boste dolgočasili. In hrana? **Pravljíčna!** Velika izbira avstralskih in kontinentalnih jedi. Če ste še tako izbirčni, zadovoljni boste.

Ni čudno, da najbolj izkušeni svetovni potniki potujejo z Lloyd Triestino. Zglasite se pri našem generalnem agentu za podrobnosti in zadevne tiskovine z opisom ladij Galileo in Marconi.

Lloyd Triestino

VIA THE ORIENT TO
MESSINA, NAPLES & GENOA

GENERAL AGENTS: Gilchrist Watt & Sander son Pty. Ltd., 17 O'Connell Street, Sydney.

PHOTO STUDIO NIKOLITCH

3rd Floor, 108 Gertrude Street
Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst:

Družinske albume — poroke — otroke
— portrete — športne skupine — fotokopije.

Telefon JA 5978

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike,
kopalce, letoviščarje.

"BLUE WATERS"

gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
do prodajalen 3 minute.

1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

IZDELUJEM OBLEKE VSEH
VRST: poročne, športne itd.
Vaša želja mi je ukaz. —
Velika izbira angleškega bla-
ga.

MARTIN JANŽEKOVIČ

54 AUSTRALIA ST., CAMPERDOWN,
SYDNEY.

Kličite čez dan ali zvečer Tel. LA 6884

POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te
skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak
VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

CENIK STANDARD DARILNIH

PAKETOV

NAJSTAREJŠE IN NAJSOLIDNEJŠE SLOVENSKE TVRDKÉ

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL (MELBOURNE) ,VIC.
Tel. 48-6759)

Božič je res pred vratil! Pohitite z naročili! Garantiramo, da vsak paket vsebuje samo prvovrstno blago. V cenah paketov je vključena in všteta tudi carina, ki je v Trstu vnaprej plačana, tako da bodo Vaši doma letos resnično dobili paket popolnoma brezplačno v roke. Na ta način jih boste najbolj razveselili, kajti mnogo pristréneje in topleje pri srcu bo Vašim dragim doma, če se jih o Božiču spomnite z darilom v obliki paketa, ne pa denarja.

Če želite poslati na isti naslov več kot en paket, Vam svetujemo, da pošljete en paket na enega člana družine, recimo očeta, drugi paket na mamo, tretji pa na sestro ali brata ali starega očeta itd.

Pripominjamo, da so vsi paketi standard paketi, vsled tega ne moremo vpoštevati nobenih sprememb. Edino, kar lahko predlagate, je, da bo v paketu sladkor v kristalu namesto sladkorja v kockah in makaroni namesto spagetov.

Svojim naročnikom paketov dajemo brezplačno informacije glede vpoklica v Avstralijo deklet (zaročenk), sorodnikov in prijateljev.

Ob enem z naročilom pošljite Money order. Gotov denar tudi lahko pošljete, toda samo v priporočenem pismu (registered letter). Prejšnji cenik je razveljavljen.

Važno sporočilo dolgoletnim, stalnim naročnikom: Nič vas naj ne moti, če ste mi poslali naročilo za paket v Perth, kajti še vedno imam v Perthu svojo podružnico. Kdor hoče, mi lahko tudi v bodoče pošlje naročilo na moj naslov v Perthu.

Paket št. 1:

1 kg. kave Minas
½ kg. čokolade
1 kg. kakao

2½ kg. £2.16.0

Paket št. 2:

2 kg. kave Minas
1 kg. sladkorja v kockah

3 kg. £2.15.0

Paket št. 3:

1 kg. kave Minas
2 kg. sladkorja v kockah
½ kg. čokolade
½ kg. kakao

3 kg. £3.0.0

Paket št. 4:

1 kg. sladkorja v kockah
1 kg. mila za pranje
100 gr. toalet. mila (2 kosa)
2 kg. olivnega olja
1 kg. svinjske masti
1 kg. spagetov/makaronov

6.20 kg. £4.0.0

Paket št. 5:

1 kg. kave Minas
1 kg. sladkorja, kocke
1 kg. riža Carolina
½ kg. bonbonov, finih
100 gr. čaja Ceylon
100 gr. popra v zrnju

3.70 kg. £3.0.0

Paket št. 6:

2 kg. polenovke (orig. norveske)
1 kg. olivnega olja

3 kg. £3.5.0

Paket št. 7:

1 kg. kave Minas
5 kg. sladkorja kristal
5 kg. maaronov -spagetov, finih
2 kg. riža Zlato Zrno
½ kg. popra v zrnju
½ kg. čaja Ceylon

13½ kg. £7.18.0

Paket št. 8.
2 kg. kave Minas
3 kg. sladkorja kristal
5 kg. svinjske masti
7 kg. riža Carolina Ardizzone
1 kg. rozin (grških sultan)

18. kg. £9.15.0

Paket št. 9:

1 kg. kave Santos
5 kg. makaronov/spagetov, finih
5 kg. sladkorja kristal
5 kg. riža Zlato Zrno
5 kg. bele moke 00, najfinejše
1 kg. olivnega olja
1 kg. medu
2 kg. svinjske masti
½ kg. rozin (grških sultan)
100 gr. čaja Ceylon
100 gr. cimeta
2 stroka vanilije

26 kg. £12.10.0

Paket št. 10:

1 kg. kave Minas
5 kg. sladkorja kristal
10 kg. bele moke 00, najfinejše
1 kg. rozin (grških sultan)
10 kg. riža Carolina Ardizzone
5 kg. makaronov/spagetov, finih
1 kg. olivnega olja
1 kg. mila za pranje
½ kg. toalet mila Palmolive
½ kg. popra v zrnju
½ kg. čaja Ceylon

35 kg. £14.0.0

Paket št. 11:

2 kg. kave Santos
10 kg. sladkorja kristal
5 kg. bele moke 00, najfinejše
1 kg. rozin (grških sultan)
5 kg. spagetov/makaronov, finih
5 kg. riža Zlato Zrno
½ kg. mlečne čokolade
1 kg. sira Parmezan, starega
2 kg. olivnega olja
100 gr. popra v zrnju
100 gr. cimeta
100 gr. čaja Ceylon
200 gr. toalet mila Palmolive
32 kg. ..... £ 16.0.0

Paket št. 12:

10 kg. bele moke 00, najfinejše
7 kg. sladkorja kristal

5 kg. riža Zlato Zrno
2 kg. spagetov/makaronov, finih
2 kg. kave Santos
2 kg. holandskega sira (cel hl.)
1 kg. olivnega olja
1 kg. rozin (grških sultan)
2 kg. mila za pranje
½ kg. toalet mila Palmolive
½ kg. čaja Ceylon
½ kg. popra v zrnju

33 kg. £15.15.0

Paket št. 13:

100 kg. (dve dvoj. vreči) bele moke 00 ..... £11.4.0

Paket št. 14:

17 kg. svinjske masti (kanta) £6.16.0

Paket št. 15:

50 kg. (dvojna vreča) bele moke 00 ..... £5.12.0

Paket št. 16:

4 kg. svežih pomoranč (ali limon) £3.3.0

Paket št. 17:

9 kg. svežih pomoranč (ali limon) £5.15.0

Paket št. 18:

3 kg. kave Santos
3 kg. riža Zlato Zrno
3 kg. sladkorja kristal
3 kg. spagetov Fedelini
3 kg. bele moke 00, najfinejše
3 kg. svinjske masti

18 kg. £10.10.0

Paket št. 19:

50 kg. (dvojna vreča) bele moke 00
3 kg. kave Santos
5 kg. riža Carolina Ardizzone
10 kg. sladkorja v kockah

68 kg. £17.10.0

Paket št. 20:

10 kg. bele moke 00, najfinejše
10 kg. sladkorja kristal
10 kg. riža Zlato Zrno
1 kg. rozin (grških sultan)
2 kg. olivnega olja
½ kg. finih bonkonov

600 gr. finih keksov

34.10 kg. £12.10.0

Paket št. 21:

10 kg. bele moke 00, najfinejše
10 kg. svinjske masti
10 kg. riža Zlato Zrno
10 kg. sladkorja kristal

40 kg. £14.10.0

Paket št. 22:

4 kg. olivnega olja £3.10.0

Paket št. 23:

5 kg. kave Santos
3 kg. sladkorja kristal
3 kg. sladkorja v kockah
5 kg. riža Splendor
1 kg. mlečne čokolade
½ kg. popra v zrnju
½ kg. indij. čaja

18 kg. £13.16.0

Paket št. 24:

3 kg. kave Santos
3 kg. sladkorja kristal
3 kg. riža Splendor
1 kg. bele moke
1 kg. makaronov
1 kg. šunke (konzerva)
½ kg. margarine
5 konz. sardin v olju

13 kg. £10.10.0

Paket št. 25:

1 kg. kave Minas
5 kg. sladkorja, kocke
6 kg. £3.10.0

Paket št. 26:

5 kg kave Santos
5 kg sladkorja, kocke
5 kg riža Zlato Zrno
5 kg spagetov-makaronov
½ kg čaja Ceylon
½ kg popra v zrnju
½ kg čokolade

20.75 kg. ..... £ 13.10.0

Ostale pošiljke: U kolikor želite poslati domov zdravila, tkanine (štoffe), tehnične predmete kot razne motorje, kolesa (bicikle) radio aparate, poljedelake stroje itd., pišite name in poslati Vam bomo potrebna navodila.

Zastopnik za Vic.:

Mr. J. VAH

2 KODRE STREET, ST. ALBANS,
VICTORIA. Tel. 65-9378

Zastopnik za N.S.W.:

Mr. R. OLIP

65 MONCUR STREET, WOOLLAHRA,
SYDNEY, N.S.W. Tel. FB 4806